

Łukasz Trzeciak (*Πολυυα*)

OBSCENA WE WSPÓŁCZESNYCH POLSKICH NAZWISKACH

1. Wstęp

1.1. Zagadnienia wstępne

Antroponimy pochodzące od apelatywów należą do najstarszych nazw osobowych. Kazimierz Rymut podkreśla, że „nazwą osobową mógł stać się niemal każdy apelatyw, który miał znaczenie leksykalne. [...] Wśród współczesnych nazwisk odapelatywnych można wydzielić dwie grupy: dawne przezwiska oraz dawne nazwy zawodów. Przezwiska charakteryzowały człowieka, uwypuklały jakieś jego specyficzne cechy [...]. [...] Podniętą do tworzenia nazw osobowych był więc sam człowiek, jego budowa fizyczna, wygląd, cechy charakteru, sposób zachowania się. Wśród nazwisk zachowały się wyrazy określające wszystkie części ciała [...] a także organy wewnętrzne człowieka”¹.

Współczesne polskie nazwiska odapelatywne grupować można wokół różnorodnych tematów. Opracowanie to poświęcam nazwiskom, które pochodzą od obscenów (z łac. *obscenus* ‘brudny, szpetny, wstrętny’, ‘nieprzyzwoity, nieobyczajny, bezwstydy’, ‘złowrogi’²). W kategorii tej umieszczam nie tylko wulgaryzmy, ale i inne wyrazy – ze sfer: seksualnej (anatomia człowieka, czynności seksualne, popęd płciowy itp.) oraz analnej (anatomia, procesy fizjologiczne itd.) – w rozmaity sposób łamiące tabu językowe.

Większość podstaw motywujących nazwiska będące przedmiotem niniejszego artykułu to wulgaryzmy i seksualizmy.

Zdaniem Macieja Grochowskiego „poprzez używanie wyrażenia wulgarnego mówiący łamie obowiązującą w danej zbiorowości konwencję kulturową, a skoro narzędziem, za pomocą którego zostaje ona naruszona, jest wyrażenie, to tym samym łamie on pośrednio konwencję

językową. Zgodnie z rozpowszechnioną konwencją kulturową nie ujawnia się faktów z zakresu życia osobistego (zwłaszcza seksualnego) człowieka, dotyczących jego intymnych części ciała. [...]. Ludzie wiedzą, że użycie pewnych wyrażeń językowych ujawniających negatywne emocje, zwłaszcza wyrażeń nazywających niektóre części ciała i czynności fizjologiczne (w tym akty seksualne), uważa się powszechnie za niewłaściwe i że zbiorowości ludzkie nie aprobują zachowań językowych polegających na używaniu takich wyrażeń. [...]. Do systemu leksykalnego języka należą [...] takie jednostki, które objęte są zakazem użycia, czyli tzw. tabu językowe. Wulgaryzm [...] to jednostka leksykalna, za pomocą której mówiący ujawnia swoje emocje względem czegoś lub kogoś, łamiąc przy tym tabu językowe”³.

Stanisław Dubisz definiuje seksualizm jako „wyraz lub frazeologizm określający treści dotyczące sfery seksualnej, charakterystyczny dla słownictwa odnoszącego się do spraw seksu (płci, płciowości). [...]. [...] seksualizmy występują w słownictwie języka polskiego od początku jego rozwoju. Można w ich obrębie wyróżnić nazwy dotyczące anatomii człowieka, nazwy określające czynności seksualne i wykonawców tych czynności, nazwy miejsc wykonywania czynności seksualnych, profesji i chorób z tym związanych, wreszcie – nazwy nosicieli cech (właściwości), procesów fizjologicznych i rekwizytów. [...]. Dzieje naszej kultury sprawiły, że sprawy płci, życia płciowego, seksu, uznawano za nieobyczajne; takie, o których nie należy mówić głośno; takie, o których milczy się w dobrym towarzystwie”⁴.

1.2. Przedmiot artykułu

Przedmiotem artykułu czynię wspólnie używane nazwiska odapelatywne, zawdzięczające pochodzenie (lub też mogące zawdzięczać) apelatywom „obscenicznym”, które od czasów kształtowania się nazwisk aż do współczesności zasadniczo nie zmieniały swego znaczenia leksykalnego. Baza leksykalna antroponimów uwzględnionych w opracowaniu lokowana jest przez uczestników procesu komunikacji językowej w sferze tabu językowego. Nazywanie człowieka za pomocą tego rodzaju apelatywu wiązało się w momencie kreacji nazwy osobowej z jego negatywną oceną i określoną intencją (sfera pragmatyczna aktu nazewniczego), co zachowuje „aktualność” w obiegu komunikacyjnym. Zagadnienie to

związane jest ze sferą socjokulturowych uwarunkowań funkcjonowania nazw własnych. Tematyka ta na gruncie onomastyki polskiej nie została szczegółowo opracowana.

Oczywiście niektóre nazwiska mogą nawiązywać do innych znaczeń apelatywów stanowiących ich podstawy (polisemia). Nadto można wskazywać na różnorodną etymologię, np. *Sracz* : ap. *sracz* ‘ten, co sra, co się często wypróżnia’, ‘zasraniec, malec, berbeć, smarkacz, gówniarz’, ‘ustęp, wygodka, wychodek’ SW VI 369 (w artykule – *Sracz* : -*acz* od ap. *srać*). Nie wykluczam też „nieobsceniczej” genezy części antroponimów, np. *Sraga* : ap. *sraga* ‘sroka’ SW VI 369 (na podstawie tego opracowania *Sraga* : -*aga* od ap. *srać*).

Nie ujmuję w tym opracowaniu nazwisk pochodzących od archaicznych obscenów, czy też wyrazów, które zmieniły znaczenie. Poniżej kilka przykładów: *ciupa* Sstp – nnot., SXVI – nnot., ‘koza, izba nieporządnie ciemna, ciemnica, więzienie’ SL I 312, ‘izba ciemna i mała; koza, więzienie’, ‘głupek’, ‘chleb nadrobiony do zimnej wody i na kaszę zamieszany; farmuszka’ SWil I 172, ‘pudendum muliebre’ SW I 341, ‘mały, ciasny pokój, kłitka, nora’, ‘więzienie, areszt, koza’, ‘dziecinna gra w kamieniu’ SJPD I 1018–1019, współcześnie ‘więzienie’, ‘małe, ciasne pomieszczenie’ SJPcp (np. *Ciupa*, *Ciupera*, *Ciupiński*, *Ciupyra*); *gamrat* ‘nierządnik, gach’ Sstp II 382, ‘rozwiązły mężczyzna, kobieciarz, uwodziciel, wielbiciel, kochanek; lekkoduch, łobuz, hultaj’ SXVI VII 186, ‘fryjerz, gach’, ‘towarzysz, współnik’ SL II 677, ‘zalotnik, gach zakochany w mężatce’, ‘towarzysz, współnik’, ‘odyniec w porze odbywania popędu płciowego SWil I 333, ‘gach, kochanek, rozpustnik’, ‘kamrat, towarzysz, kompan, kolega’ SW I 800, ‘zalotnik, kochanek, rozpustnik, gach’, ‘towarzysz, kompan, kolega’ SJPD II 1036, w SJP – nnot. (np. *Gamrat*, *Gamracki*); *gierka* Sstp – nnot., SXVI – nnot., ‘fryjerka, gamratka’ SL II 701, ‘fryjerka, gamratka’, ‘zdrobienie od gra’ SWil I 344, ‘zalotnica, nierządnicza’, ‘gra’, ‘rodzaj ubioru’, ‘podlotek’ SWil I 826, ‘mała, tania, mało wartościowa gra; podstęp, kruczek; chwyt, szczególnie chwyt aktorski, przejaskrawiający, banalizujący, wulgaryzujący grę’ SJPD II 1123, dziś ‘intryga, wybieg, podstęp’, ‘chwyt aktorski przejaskrawiający, wulgaryzujący grę’ SJPgi (np. *Gierka*, *Gierkowicz*); *kiep* ‘cunus’ Sstp III 275, ‘żeński narząd płciowy’, ‘dureń, partacz’ SXVI X 302, ‘nałożnica’,

‘członek wstydlivy kobiecy’, ‘zelżywe słowo’ SL II 994, ‘głupiec, człowiek do niczego’ SWil I 483, ‘srom niewieści’, ‘lechtaczka (clitoris)’, ‘kobieta’, ‘głupiec, cymbał, dureń, błazen, osioł, człowiek do niczego’ SW II 326, ‘srom kobiecy’, ‘człowiek głupkowaty, nierozgarnięty; niezdarą, niedorajdą, głupiec, cymbał, dureń’, ‘głupstwo, fraszka’ SJPd III 665, obecnie ‘człowiek głupi’ SJPki (np. *Kiep, Kiepa, Kiepczyk*); *mądo* ‘testiculus’, kozłowa *mąda*, lisie *mądy* ‘kuliste bulwy storczyków’ Sstp IV 173, ‘męski gruczoł płciowy, jądro’ SXVI XIII 229, *mąda* ‘stroje męskie’ SL III 7, SWil – nnot., ‘gruczoł jajowaty, mieszczący się w mosznach, nasienie męskie wyrabiający; jądro’ SW II 909, SJPd – nnot., w SJP – nnot., dziś wyłącznie *menda* ‘mendowieszka’, ‘o kimś odrażającym moralnie’ SJPme (np. *Mąda, Mądalski, Mędoń, Mędzik, Mendzin*); *psota* ‘nierząd’ Sstp VII 391, ‘cielesna żądza, cielesność, jurność’, ‘samogwałt’, ‘żądza, sprośność, porubstwo’, ‘psikus’, ‘wyrzut, odrzut, śmieci, brak’, ‘pluta, niepogoda, czas szkodliwy’, ‘psucie, zepsucie, szkoda’ SL IV 1263, ‘żądza cielesna, sprośność, porubstwo’, ‘samogwałt’, ‘psi figiel, psikus’, ‘rzecz nie warta, wyrzut, śmieci, brak’, ‘słota, niepogoda’, ‘psucie, zepsucie, szkoda’ SWil II 1323, ‘żądza cielesna, cielesność, jurność, lubieżność, rozpusta, pożądliwość, chuć, wyuzdanie, rozpasanie, porubstwo’, ‘cudzołóstwo, spółkowanie, sprawa cielesna, łajdactwo’, ‘onanizm’, ‘sodomia, pederastia, samcołóstwo’, ‘upławy kobiece’, ‘zepsucie, psucie, szkoda’, ‘psi figiel, psikus, pustota, szpas, kawał’, ‘to co nic nie warto, brak, odpadki, śmieci’, ‘niepogoda, słota, pluta’ SW V 414-415, ‘psikus, figiel, często złośliwy, wyrządzający komu szkodę lub przykrość’, ‘brzydka pogoda, słota’, ‘strata, szkoda’ SJPd VII 687, współcześnie ‘coś zrobione dla żartu lub zabawy’ SJPps (np. *Psota, Psotka*).

Przedmiotem artykułu nie są również nazwiska, w których złudnie doszukiwać się można wulgarnej, obscenicznej motywacji. Dla przykładu: *analny* ‘mający związek z odbytem’ SJPan, *anal* ‘seks analny’ (*Analewicz*); *dziwka* ‘ prostytutka’, ‘o kobiecie, której postępowanie uważa się za niemoralne lub oburzające’ SJPdz (*Dziwkowska*); *fiut* ‘członek męski’, ‘wyzwisko używane w stosunku do mężczyzny’ SJPfi (*Fiut, Fiuta, Fiutakiewicz, Fiutek, Fiutowski*); *oralny* ‘o stosunku płciowym: polegający na drażnieniu narządów płciowych partnera wargami lub językiem’,

‘mający związek z ustnym przekazywaniem informacji’ SJPor (*Oral, Oralewski*); *pipa* ‘narząd płciowy kobiety’, ‘o kobiecie traktowanej jako obiekt zainteresowań seksualnych’, ‘cienka rurka z kranem, przez którą wylewa się piwo z beczki’, ‘o kimś niezaradnym, niezadarnym’ SJPpa1, ‘czterostrunowy chiński instrument muzyczny szarpany’ SJPpa2 (*Pipa, Pipała, Pipczyński, Pipiński, Pipka, Pipski*); *suka* ‘kobieta źle prowadząca się’, ‘samica psa’, ‘samica ssaków drapieżnych spokrewnionych z psem’, ‘samochód do przewożenia więźniów lub aresztowanych’ SJPsu (*Suczka, Suczyński, Suka, Sukowicz, Sukowski*); *zdzira* ‘o kobiecie rozwiązłej’ SJPzd (*Zdzir, Zdzirek, Zdzirska*). Powyższe leksemy – wyekscerpowane z SJP – w pozostałych słownikach nie figurowały, bądź – jeżeli były w nich notowane – miały zgoła odmienne znaczenie (wśród nich wyrazy polisemiczne). W tym przypadku można zatem mówić o etymologii ludowej. Ponadto mogą występować apelatywy obecne zarówno w dawnych jak i współczesnych słownikach, które nie są podstawą antroponimów „pseudoobscenicznych”, np. *onanizm* (z derywacją wsteczną: *onan*) Sstp – nnot., SXVI – nnot., SL – nnot., *onanizm, onania* ‘samogwałt’ SWil I 908, ‘zaspokajanie chuci płciowej w sposób niewłaściwy’ SW III 780, ‘zaspokajanie popędu płciowego przez drażnienie własnych narządów płciowych’ SJPd V 997, ‘zaspokajanie popędu płciowego bez udziału partnera’ SJPon (*Onanowicz*).

W opracowaniu nie uwzględniam również eufemizmów, np. *pupa* ‘lalka’ Sstp VII 397, *pupka* ‘lalka, laleczka’ SL IV 1274, SWil – nnot., ‘dupa, zadek, tyłek’, ‘kupa’, ‘lalka’ SW V 435, ‘pośladki, tyłek’, ‘lalka, kukła’, ‘kobieta ładna, ale próżna’ SJPd VII 733, ‘pośladki’ SJPpu (*Pupa, Pupin, Pupkowski*), gdyż w tym przypadku trudno byłoby mówić o obsceniczności apelatywu.

1.3. Kompozycja

W artykule wyróżniam następujące części:

- *Wstęp,*
- *Zagadnienia terminologiczne,*
- *Podstawa materiałowa,*
- *Słownik,*
- *Podsumowanie.*

We *Wstępie* przedstawiam zagadnienia wstępne; przedmiot artykułu; kompozycję. Następnie prezentuję *Zagadnienia terminologiczne*.

W *Podstawie materiałowej* umieszczam spis nazwisk (w układzie alfabetycznym) będących przedmiotem artykułu. Podaję liczbę nosicieli tych antroponimów oraz rozmieszczenie geograficzne.

Nazwiska wyekscerpowane z SNW umieszczam w *Słowniku*, grupuję je w układzie tematycznym według motywujących je podstaw. Na artykuł hasłowy składa się wyraz hasłowy, definicja, ewentualne uwagi. Hasło zawiera podział badanych nazwisk na cztery grupy:

I – niederywowane (równokształtne z motywującymi je apelatywami);

II – derywowane:

A – derywaty od apelatywów,

B – derywaty od nazw osobowych,

C – derywaty od wyrażen przyimkowych;

III – komponowane;

IV – hybrydalne (także zgermanizowane czy zrusyfikowane).

Całość zamykają: *Podsumowanie*, rozwiązanie skrótów i znaków, literatura.

2. Zagadnienia terminologiczne

Okres kształtowania się nazwiska podzielić można na trzy etapy rozwojowe. Zdaniem Genowefy Surmy w pierwszej fazie, prenominacyjnej, pojawia się potrzeba nazywania osoby poprzez wyrażenie stosunku do niej (motyw). W kolejnym etapie, nominacyjnym, następuje konkretne językowe kształtowanie nazwy osobowej (motyw + weryfikacja). Na ostatnią fazę, postnominacyjną, przypada kształtowanie się nazwiska (weryfikacja). Wiąże się z tym desemantyzacja oraz proprializacja nazwy – nazwisko zostaje włączone do układu nazewniczego języka oraz do systemu komunikacji społecznej.⁵

Jak pisze Jarosław Lipowski: „z synchronicznego punktu widzenia badania motywacji nazwiska, jeżeli tę motywację rozumiemy nie tylko ściśle językowo, ale szerzej – kulturowo, jest prawie niemożliwe. Nie można bowiem z dzisiejszego punktu widzenia odtworzyć okoliczności, w jakich doszło do nadania nazwy osobie. Próbując dotrzeć do takiej kulturowej motywacji nazwy osobowej, należałoby zbadać stosunek przezwiskodawcy do przezwiskobiorcy w ówczesnej sytuacji społeczno-

nazewnicyj. Ze względu na brak możliwości podania motywacji społeczno-kulturowej nazwiska w pracach językoznawczych dotyczących antroponimii podaje się zazwyczaj motywację słowotwórczą, która nie musi być tożsama z motywacją nazwiskotwórczą⁷⁶. Jako motywację nazwiskotwórczą badacz rozumie sytuację językowo-społeczną, w której użyto wyrazu motywującego do nadania nazwy osobowej.

Współcześnie używane nazwy własne nie mają znaczenia leksykalnego. Zofia Kaleta zauważa, że „zawierają jednak w sobie presuponowane znaczenia ogólne [...], które tkwią w świadomości członków zbiorowości. Można zatem mówić o kategorialnym znaczeniu nazw własnych. Gdy kategorie ogólnie wyrażane są za pomocą środków językowych obowiązkowo i w sposób regularny można mówić o znaczeniu gramatycznym nazw własnych⁷⁷ (mowa o rodzaju gramatycznym, liczbie i przypadku).

Współczesne nazwiska nie mają znaczenia emotywnego (ekspresywnego), można jednak przypisać je niektórym typom nazw własnych (np. przezwiskom; jak wiadomo, dawne przezwiska zostały spetryfikowane w funkcji nazwisk) ze względu na funkcję językowo-komunikatywną. Znaczenie ematywne może być wyrażone przez metaforę, metonimię, ironię, żart językowy, hiperbole, aluzję itd. Można zatem mówić o znaczeniu metaforycznym nazw własnych. Znaczeniem pragmatycznym określimy takie znaczenie, które zrozumiałe jest wyłącznie w określonym kontekście społeczno-kulturowym i systemie aksjologicznym. Ze względu na przejrzystość semantyczną apelatywu, od którego utworzona została nazwa własna, wyróżnić można również znaczenie skojarzeniowe (asocjacyjne). W momencie kreacji nazwy własne wyrażały określone treści, mają zatem znaczenie genetyczne (historyczne). Przy ustalaniu znaczenia genetycznego należy uwzględnić możliwość pochodzenia nazwy własnej albo jej formy od więcej niż jednej podstawy (wielomotywacyjność). Z kolei odtworzenie tego znaczenia (wyłącznie nazw podzielnych słowotwórczo) prowadzi nas do znaczenia strukturalnego nazw własnej, wynikającego z jej budowy słowotwórczej. Nazwy własne mają także znaczenie etymologiczne, wskazujące, od jakiego rdzenia została utworzona dana nazwa (należy się liczyć z możliwością pochodzenia od więcej niż jednego rdzenia)⁸.

3. Podstawa materiałowa

Zasób i formy dzisiejszych nazwisk znaleźć można w *Słowniku nazwisk współcześnie w Polsce używanych* (SNW) autorstwa Kazimierza Rymuta. Za SNW podam nazwiska (w układzie alfabetycznym) oraz liczbę ich nosicieli i rozmieszczenie geograficzne (w nawiasie)⁹:

B

Burdel (44; JG:1, Kl:1, Ka:6, Kr:6, Łd:1, NS:12, Ta:12, Wb:4, Wr:1), *Burdela* (15; Ka:15), *Burdelak* (301; Wa:3, By:22, El:4, Gd:2, Go:9, JG:24, Kl:46, Ka:8, Ki:1, Kn:24, Ko:13, Kr:4, Lg:3, Ls:11, Lu:19, Łd:16, Ol:3, Pl:16, Po:11, Sr:45, Sk:3, Sz:10, Wr:4), *Burdelas* (75; Wa:30, Os:32, Po:1, Wb:2, Wr:3, ZG:7), *Burdelek* (1; Łd:1), *Burdelik* (4; Kr:4), *Burdeliński* (3; Ki:3), *Burdelski* (168; Wa:1, By:18, El:39, Gd:16, Go:2, Ka:6, Lu:4, Op:2, Pl:39, Po:21, Sz:2, Ta:12, ZG:6), *Burdeluk* (0), *Burdlel* (1; Kr:1), *Bździach* (6; Pl:6), *Bździak* (76; Gd:1, Ka:7, Po:54, ZG:14), *Bździan* (3; Sr:3), *Bździel* (253; Go:10, Ka:5, Ls:1, Pl:109, Po:124, Sz:3, Wr:1), *Bździk* (1; Ka:1), *Bźzikot* (93; BB:2, By:17, Ch:1, Gd:9, Go:3, JG:7, Ka:6, Ki:2, Ra:13, Rz:18, Tb:11, Wr:4), *Bździl* (4; Go:4), *Bździnek* (0), *Bździach* (7; Kl:3, Kn:2, Pl:2), *Bździach* (0), *Bździon* (172; Wa:7, By:6, Cz:42, El:3, Gd:2, Go:23, Ka:9, Ki:56, Kr:1, Ks:2, Lg:1, Łd:3, Po:2, Sr:6, Sł:4, Wb:2, Wr:3), *Bździonek* (13; Go:13), *Bździon* (1; Ki:1), *Bździuch* (879; Ch:2, Cz:3, Gd:4, Go:19, JG:32, Ka:22, Ki:15, Ko:20, Kr:1, Lg:3, Lu:2, Łd:1, NS:2, Ol:6, Op:2, Pl:5, Pt:1, Po:18, Pr:6, Rz:6, Sł:2, Su:1, Sz:13, Tb:4, Ta:1, Wr:2, Za:683, ZG:3), *Bździuk* (1; By:1), *Bździuła* (74; Go:3, Ka:8, Ki:23, Kr:40), *Bźdżon* (0), *Bźdżuch* (1; Za: 1),

C

Chendosko (10; Wa:4, Ło:1, Ol:5), *Chendoszka* (26; Wa:11, Bs:1, Ko:2, Ło:5, Ol:4, Sd:1, Sz:2), *Chendoszko* (58; Wa:19, BP:1, JG:7, Ki:3, Ko:7, Ks:2, Os:7, Sd:9, Sz:2, ZG:1), *Chendozka* (1; Ko:1), *Chendożka* (0), *Chędoszka* (1; Sd:1), *Chędoszko* (32; Wa:1, JG:19, Ol:7, Os:3, Sd:2), *Chędozka* (0), *Chędożka* (2; Sd:2), *Chędożko* (6; Os:6), *Chójak* (0), *Chójecka* (2; Pl:1, Sd:1), *Chójka* (14; Go:2, Łd:3, Pt:9), *Chuć* (134; Wa:5, Cz:60, Go:1, Kl:5, Ka:24, Ol:5, Op:6, Po:5, Sr:1, Sł:6, Sz:6, Wb:10), *Chujar* (0), *Chujdus* (0), *Chujduś* (3; Pt:3), *Chujeba* (14; BB:14), *Chujka* (8; Łd:4, Pt:4), *Chujor* (0), *Cip* (3; Ol:3), *Cipa* (299; Gd:1, Ka:285, Ls:1, Łd:1, Op:6, Rz:1, Sr:1, Wb:3), *Cipalski* (1; Ol:1), *Cipała* (1; BB:1), *Cipca*

(0), *Cipcia* (19; BB:5, Cz:4, El:2, Ka:1, Lg:1, Pł:1, Sk:1, Wb:1, Wr:1, ZG:2), *Cipciak* (0), *Cipciańska* (0), *Cipciński* (26; BB:12, Cz:14), *Cipcza* (0), *Cipiaszuk* (1; Go:1), *Cipichał* (5; Ka:5), *Cipicińska* (0), *Cipielewski* (46; Bs:3, Ra:1, Su:42), *Cipielska* (0), *Cipienko* (0), *Cipiliński* (11; Wa:1, Bs:4, Sz:1, To:5), *Cipina* (1; Wa:1), *Cipiński* (90; Wa:2, Go:8, Ka:33, Kr:7, Łd:3, Ol:1, Sk:21, Tb:1, Ta:3, Wr:11), *Cipior* (274; Wa:8, BB:4, Cz:106, JG:2, Ka:60, Ki:22, Kr:8, Lu:2, Łd:3, NS:2, Ol:15, Op:7, Pl:3, Pt:2, Ra:1, Sł:2, Sz:6, Wb:3, Wr:11, ZG:7), *Cipiora* (1; Ka:1), *Cipiór* (10; Cz:6, Ka:4), *Cipirski* (40; Cz:1, Ka:4, Ki:16, Kr:1, Op:10, Pl:2, To:3, ZG:3), *Cipiruch* (0), *Cipiszewski* (34; Łd:3, Op:5, Sr:20, Sz:6), *Cipiur* (14; Wa:4, Ka:1, Pt:8, Po:1), *Cipius* (1; Ki:1), *Cipka* (39; Wa:7, Ka:1, NS:10, Pl:4, Pr:3, Tb:14), *Cipkiewicz* (0), *Cipkin* (2; Wr:2), *Cipko* (6; Ka:5, Sł:1), *Cipkowski* (281; Wa:3, BB:1, Ci:1, El:17, Gd:6, Go:9, JG:4, Kl:2, Ka:19, Lu:2, Ol:3, Op:1, Pł:1, Po:12, Su:17, Sz:25, To:71, Wb:1, Wł:86), *Cipla* (16; Cz:1, El:7, To:8), *Ciplak* (11; BB:1, Cz:8, Kr:1, Łd:1), *Ciplicki* (1; ZG:1), *Cipliński* (3; Sz:1, Wr:2), *Cipla* (0), *Ciptek* (0), *Cipol* (0), *Cipolla* (2; Lu:2), *Cipolowicz* (2; Ch:2), *Cipor* (0), *Cipora* (171; Gd:7, Ka:4, Ki:12, Ko:5, Kr:10, Ks:78, Ls:4, Op:4, Pt:2, Pr:1, Sł:4, Wr:22, ZG:18), *Ciporski* (22; Wa:4, Ko:3, Pr:2, Ra:13), *Ciposzuk* (3; Ch:2, Wr:1), *Cipórska* (0), *Cipp* (1; Wł:1), *Cippa* (4; Ka:4), *Cippar* (1; Op:1), *Cippel* (1; Łd:1), *Cipper* (11; Op:11), *Cipska* (1; Gd:1), *Cipta* (21; BB:1, Ka:2, Kr:3, NS:14, Ra:1), *Cipuk* (1; Wr:1), *Cipulewska* (2; Su:2), *Cipunow* (1; Wb:1), *Cipura* (48; Go:7, JG:10, Ka:5, Lg:7, Op:17, Wb:2), *Cipuszew* (1; Wa:1), *Cipydło* (1; Kn:1), *Cipyk* (14; Wa:1, Łd:3, Wr:10), *Cyc* (337; Wa:2, BB:4, Ch:16, Go:1, JG:11, Kl:1, Ka:10, Ko:35, Lu:10, NS:1, Op:13, Pl:18, Pł:1, Po:2, Sk:5, Sł:32, Sz:7, Za:166, ZG:2), *Cycaj* (4; Op:4), *Cycak* (175; BB:2, Ci:1, Go:17, JG:1, Ka:15, Ko:9, Ks:46, Ls:1, Pr:45, Rz:2, Sr:1, Sz:5, To:7, Wr:23), *Cycalak* (0), *Cycan* (22; Wa:1, Gd:1, Go:4, Ol:9, Sz:1, Wb:2, ZG:4), *Cycanowicz* (2; Łd:2), *Cycanowski* (3; JG:1, Ka:2), *Cycarska* (1; Wr:1), *Cyceek* (30; Wa:2, Ka:5, Kn:6, Ko:2, Pt:1, Pł:13, Sł:1), *Cyceń* (1; Wa:1), *Cycewska* (1; Gd:1), *Cyciak* (0), *Cycik* (6; Ka:6), *Cycińska* (0), *Cycioniak* (0), *Cyciura* (13; Ka:2, Kr:7, Łd:1, To:3), *Cyck* (0), *Cycke* (1; Sz:1), *Cyckiewicz* (32; Wa:4, El:5, Gd:1, Ko:5, Ls:1, Ol:2, Pł:10, To:3, Wb:1), *Cycko* (19; By:17, Wł:2), *Cyckoma* (3; Kl:3), *Cyckowski* (116; Wa:3, By:67, Gd:3, Łd:6, Sł:7, To:19, Wr:6, ZG:5), *Cycon*

(14; Ka:12, NS:1, Op:1), *Cyconiak* (15; BB:4, NS:11), *Cycoń* (452; Wa:5, BB:41, El:3, Gd:4, Go:20, JG:38, Ka:89, Kr:8, Ks:21, Lg:20, NS:125, Ol:1, Op:13, Po:12, Sł:1, Ta:14, Wb:26, ZG:11), *Cycor* (0), *Cycorska* (0), *Cycowska* (0), *Cycór* (0), *Cyculak* (25; Sz:23, Wr:2), *Cyculenko* (3; NS:2, Rz:1), *Cyculeńko* (15; NS:7, Pr:3, Rz:5), *Cyculska* (0), *Cycula* (31; Ka:5, Wb:5, Wr:10, ZG:11), *Cycura* (8; Go:8), *Cycyk* (42; El:7, JG:6, Kr:4, Ol:11, Pr:1, Sz:10, Wb:3), *Cycylski* (6; Sz:6), *Cycyński* (24; By:2, JG:2, Ol:20), *Członek* (1; Pt:1), *Członka* (591; Wa:13, By:5, Ch:8, Cz:1, Gd:6, JG:107, Kl:6, Ka:16, Ki:1, Ko:6, Lg:79, Lu:33, Łd:53, Op:2, Pt:133, Ra:1, Rz:19, Sr:3, Sk:1, Sł:9, Tb:81, Ta:4, To:1, Wr:2, ZG:1), *Członko* (0), *Członkowski* (76; Wa:26, Cz:13, El:1, Ki:8, Lu:5, Po:10, Sr:1, Sz:5, To:3, Wr:4),

D

Dup (0), *Dupacz* (1; Gd:1), *Dupadło* (22; Gd:1, Ka:2, Pt:3, Ra:7, Sk:1, Tb:7, Wr:1), *Dupaga* (1; Ks:1), *Dupaj* (1; Tb:1), *Dupajka* (2; Ka:1, Ki:1), *Dupajko* (0), *Dupak* (69; JG:2, Ka:20, Ki:25, Ko:1, Kr:2, Lu:10, NS:2, Pt:1, Tb:3, To:1, Wb:2), *Dupak vel Kac* (1; Wb:1), *Dupakowska* (0), *Dupało* (0), *Dupaniec* (0), *Dupańka* (1; Ki:1), *Dupas* (1; Wr:1), *Dupcia* (2; Sd:2), *Dupcinow* (1; JG:1), *Dupcinowski* (9; Go:4, JG:3, Os:2), *Dupczak* (7; Pt:3, Pr:1, Rz:1, Wb:2), *Dupczyk* (81; Wa:15, Gd:4, Ra:58, Rz:2, Sk:2), *Dupczyński* (18; Wa:1, Kl:11, Ka:1, Kn:2, Po:2, To:1), *Dupeczak* (18; By:18), *Dupek* (0), *Dupeńko* (0), *Dupiak* (3; Cz:3), *Dupiczak* (18; Ls:18), *Dupik* (44; By:9, Ko:3, Sł:32), *Dupin* (1; Op:1), *Dupira* (15; Ks:6, Ol:9), *Dupka* (3; Ch:1, Sz:1, Za:1), *Dupke* (34; Gd:27, Sł:7), *Dupkiewicz* (0), *Dupla* (138; Go:29, JG:14, Ko:1, Lg:10, Op:5, Pl:15, Po:6, Ra:2, Sz:4, Wb:7, Wr:13, Za:10, ZG:22), *Duplak* (78; BB:3, Go:6, JG:1, Ka:4, Ko:8, Kr:2, Ks:13, Lg:2, NS:17, Ol:5, Op:6, Ta:1, Wb:5, Wr:4, ZG:1), *Dupleca* (3; Go:3), *Duplewicz* (0), *Duplicki* (394; Wa:32, By:1, Ci:6, Gd:4, Go:11, JG:4, Ka:21, Ki:5, Lg:4, Ło:1, Łd:1, Ol:17, Op:4, Pl:12, Pł:71, Po:6, Ra:1, Sk:166, Sz:5, Wb:11, Wł:7, Wr:4), *Duplowiec* (9; Wa:1, BP:1, Cz:1, Sd:6), *Dupnak* (1; Ks:1), *Dupnicka* (0), *Dupnik* (61; Wa:1, By:1, Cz:14, Kl:11, Ka:17, Ki:11, Ta:3, ZG:3), *Dupońka* (63; JG:2, Ki:45, Pt:1, Tb:7, Ta:8), *Dupońska* (1; Ki:1), *Duppka* (1; Gd:1), *Duppke* (3; Gd:1, Po:2), *Dupski* (5; JG:1, ZG:4),

G

Gówno (0),

H

Hendoszka (0), *Hendoszko* (3; Ło:1, NS:2), *Hendożko* (15; Bs:10, Ło:2, Os:3), *Hój* (1; Op:1), *Hójczyk* (0), *Hójka* (1; Sr:1), *Huj* (5; Ka:5), *Hujar* (33; Ka:9, Rz:1, Tb:3, Ta:18, ZG:2), *Hujara* (0), *Hujarski* (3; El:3), *Hujas* (2; NS:2), *Hujawa* (1; BB:1), *Hujbol* (1; Op:1), *Hujczyk* (1; BB:1), *Hujda* (81; Bs:27, BB:30, Ci:3, Gd:2, Ka:3, Op:2, Pt:1, Sz:6, Wr:4, ZG:3), *Hujdasz* (0), *Hujdo* (0), *Hujdów* (0), *Hujduk* (0), *Hujdus* (194; Wa:1, BB:5, JG:2, Ka:11, Kr:163, Ks:1, Wb:11), *Hujduś* (0), *Hujek* (4; Ka:3, Rz:1), *Hujeta* (0), *Hujka* (3; Sr:3), *Hujniak* (0), *Hujnik* (1; Wr:1), *Hujor* (1; Ta:1), *Hujś* (0), *Hujśak* (15; Ks:10, Wb:5), *Hujwan* (1; Ko:1),

J

Jebara (4; Wr:4), *Jebas* (5; Kl:2, Ka:1, Tb:2), *Jebasiński* (14; By:8, Kl:6), *Jebda* (0), *Jebel* (0), *Jebuś* (0), *Jebut* (60; El:2, Go:16, Ka:2, Ki:4, Lg:3, Pl:2, Po:22, Tb:7, Ta:1, Wb:1), *Jurna* (11; Ka:1, Ki:6, Ra:1, Sz:3), *Jurnaczyk* (0), *Jurnalczyk* (0), *Jurnat* (2; Go:2), *Jurneczka* (8; Ls:1, Op:7), *Jurneczko* (14; Wa:2, Op:6, Wr:6), *Jurnicka* (0), *Jurny* (30; Ka:7, Ki:16, Lu:4, NS:1, Ra:1, Sz:1),

K

Kaciupa (102; BB:1, Ci:3, Go:12, Kl:10, Ka:1, Łd:6, Pt:5, Sr:12, Sz:44, Wr:7, Za:1), *Kaciupski* (17; Łd:9, Sr:8), *Kociupa* (6; JG:3, Wb:3), *Kociupka* (0), *Kociupska* (0), *Kuciap* (0), *Kuciapa* (121; Gd:3, Ka:10, Lu:17, Łd:4, Op:1, Pt:23, Rz:9, Sr:16, Sz:19, Tb:13, Wr:6), *Kuciapiński* (35; Ka:2, Łd:1, Pt:19, Sz:8, Wr:5), *Kuciapski* (290; Wa:14, By:10, Gd:23, JG:6, Ka:11, Ki:5, Ko:10, Kr:2, Ks:1, Lg:10, Łd:25, Ol:3, Op:6, Pl:3, Pł:138, Pr:3, Sł:11, Wb:9), *Kurewicka* (1; Wa:1), *Kurewicz* (23; Wa:1, Gd:4, Po:1, Sr:10, Su:6, Wr:1), *Kurewski* (1; Sd:1), *Kurwacz* (1; Ks:1), *Kurwal* (0), *Kurwan* (1; Pl:1), *Kurwasier* (0), *Kurwat* (1; NS:1), *Kurwin* (0), *Kurwoski* (1; Go:1), *Kurwulewicz* (1; Pt:1), *Kurwyczak* (1; Wb:1), *Kuśka* (997; Wa:2, BB:21, Cz:3, Gd:5, Go:1, Ka:905, Kr:1, Lg:1, Lu:1, Op:47, Pl:1, Sł:3, Wb:6), *Kuśkierek* (1; Kr:1), *Kuśkiewicz* (5; BP:1, Sz:4), *Kuśko* (0), *Kuśkowski* (70; Wa:33, Ci:1, El:11, Gd:1, Ka:1, Ki:7, Ol:3, Os:13), *Kutas* (14; El:1, Ka:1, Lu:1, Tb:9, Ta:1, ZG:1), *Kutasek* (1; Za:1), *Kutasewicz* (13; Bs:2, Os:3, ZG:8), *Kutasiewicz* (139; BP:68, El:1, Go:10, JG:2, Łd:12, Pł:15, Po:3, Sz:9, To:1, Wr:3, ZG:15), *Kutasik* (35; By:2,

JG:3, Ka:8, NS:19, Wb:1, ZG:2), *Kutasiński* (9; Cz:1, Ls:1, Wr:7), *Kutasiuk* (25; Ch:13, Gd:5, Ko:3, Wb:1, Wr:1, ZG:2), *Kutaska* (8; By:1, Ka:1, Sd:2, Wr:4), *Kutasko* (13; JG:9, Pt:4), *Kutasz* (2; By:1, Sz:1), *Kutaszczuk* (2; Op:2), *Kutaszewicz* (19; Wa:9, Bs:9, Pł:1), *Kutaszewska* (0), *Kutaszyńska* (0), *Kutaś* (73; By:11, JG:4, Ka:6, Kr:1, Lg:2, NS:5, Pt:1, Pr:2, Sz:11, Ta:29, Wr:1), *Kutaśka* (1; Wr:1),

M

Minet (2; Łd:2), *Minett* (5; To:2, Wł:3), *Minetka* (1; By:1)¹⁰,

N

Nahójowska (0), *Nahujowski* (6; Lg:5, Wb:1), *Nasra* (2; Wa:2), *Nierząd* (78; Wa:1, BB:8, Ka:68, Wr:1), *Nierzędka* (1; Ka:1),

P

Penis (0), *Penisek* (0), *Penisiuk* (0), *Picz* (397; By:11, Cz:58, Gd:3, Go:10, JG:1, Ka:48, Kr:1, Lg:11, Ls:139, Łd:24, Ol:2, Op:40, Po:30, Sz:7, Wb:1, Wr:3, ZG:8), *Piczajka* (8; By:1, Gd:5, Za:2), *Piczajko* (0), *Piczak* (205; Wa:3, BB:9, By:5, Ci:11, El:12, Gd:2, Go:8, JG:3, Ka:9, Ki:1, Kr:1, Ks:6, Lg:12, NS:1, Op:4, Pl:4, Pr:12, Rz:55, Su:6, Sz:6, Ta:11, To:4, Wr:1, Za:9, ZG:10), *Piczek* (0), *Piczter* (0), *Piczew* (0), *Piczewska* (0), *Piczka* (1; El:1), *Piczkowski* (17; Łd:12, Sz:5), *Piczną* (0), *Picznik* (0), *Piczora* (0), *Piczoruszew* (1; Łd:1), *Piczuk* (0), *Piczul* (1; Pl:1), *Piczulski* (7; Ka:1, Łd:6), *Piczula* (29; BP:1, Ko:11, Ls:1, Lu:8, Pl:1, Po:2, Sł:5), *Piczura* (27; NS:27), *Piczurczyk* (0), *Picznyk* (0), *Picznykolan* (2; Za:2), *Picznyński* (5; Op:4, Po:1), *Piczys* (0), *Pieprz* (443; Wa:1, By:35, Ch:1, Gd:15, Go:27, Kl:57, Ka:25, Ko:1, Kr:9, Lg:25, Ls:72, Ol:1, Op:2, Pl:20, Pł:4, Po:19, Ra:1, Sr:4, Sz:4, Ta:71, Wb:11, Wr:38), *Pieprzak* (245; By:1, El:20, Gd:8, Go:8, Ka:13, Ki:9, Ko:29, Kr:8, Ks:4, Lg:13, NS:9, Ol:2, Op:2, Pl:8, Rz:63, Sz:3, Ta:28, Wb:3, Wł:1, Wr:12, ZG:1), *Pieprzan* (0), *Pieprzca* (1; Kr:1), *Pieprzk* (1; Ls:1), *Pieprzka* (232; By:13, El:1, Gd:8, Go:14, Kl:145, Ka:10, Ki:3, Ko:11, Lg:1, Lu:6, To:3, Wb:6, Wr:4, ZG:7), *Pieprzko* (1; Kl:1), *Pieprzkowski* (5; Gd:1, ZG:4), *Pieprzna* (18; Wa:2, Go:2, Kl:1, Ks:1, Rz:4, Ta:8), *Pieprznik* (47; Gd:1, Ka:15, Ki:9, Kr:4, NS:1, Ol:1, Op:1, Sł:3, Ta:9, Wł:3), *Pieprzny* (34; Go:1, Ka:3, Ks:1, Pr:4, Rz:8, Tb:11, Ta:6), *Pieprzowski* (307; Wa:20, Bs:8, BB:2, By:2, Cz:6, Gd:20, Ka:4, Ki:16, Kr:3, Lu:21, Łd:67, Op:1, Pl:3, Pt:18, Rz:1, Sz:7, Tb:1, Ta:1, To:1, Za:105), *Pieprzyca* (565; BB:7, Cz:83, Ka:94,

Kr:302, NS:2, Ol:9, Op:46, Po:1, Pr:4, Ra:2, Ta:7, Wb:7, ZG:1), *Pieprzycki* (367; Wa:8, Cz:53, JG:8, Kl:25, Ka:20, Ki:2, Kr:13, Lg:6, Ls:16, Łd:1, Ol:3, Op:5, Pt:6, Po:49, Ra:12, Sr:1, Sz:7, Tb:8, Ta:97, Wr:21, ZG:6), *Pieprzyk* (1447; Wa:17, BB:9, By:23, Cz:4, El:2, Gd:13, Go:9, JG:1, Kl:66, Ka:59, Ki:8, Ko:5, Kr:239, Lg:18, Ls:344, Lu:15, Ło:2, Łd:11, NS:6, Op:5, Pl:20, Pt:15, Po:349, Pr:1, Rz:2, Sr:19, Sł:2, Sz:10, Tb:11, Ta:42, To:4, Wb:15, Wr:72, ZG:29), *Pieprzykowska* (2; Ka:2), *Pieprzyna* (0), *Pieprzyny* (1; Tb:1), *Pieprzyński* (12; Ka:4, Ls:8), *Pieprztyza* (1; Cz:1), *Pierdała* (0), *Pierdas* (5; Wa:1, Wb:4), *Pierdek* (0), *Pierdel* (1; Ka:1), *Pierdola* (0), *Pierdolla* (0), *Pierdoła* (5; Op:4, ZG:1), *Pierdos* (25; Ka:3, Rz:3, Ta:18, Wb:1), *Pierdzioch* (37; Pl:37), *Pierdziol* (0), *Pierdziwoł* (1; Ka:1), *Pierdziwól* (1; Ka:1), *Pinda* (663; Wa:6, Ch:2, Cz:42, El:3, Go:11, JG:3, Kl:14, Ka:43, Ki:234, Ko:14, Kr:1, Lg:18, Ls:4, Lu:4, Ło:1, Łd:5, Ol:4, Pl:1, Po:1, Pr:96, Ra:50, Sł:1, Su:2, Sz:49, Tb:1, Wb:13, Wr:25, Za:10, ZG:5), *Pindaczek* (19; El:1, Gd:4, Pr:14), *Pindak* (74; El:3, Łd:3, Ol:18, Pt:2, Pr:21, Sr:10, Wb:7, Wr:10), *Pindakiewicz* (55; Wa:4, Ka:8, Łd:11, Ol:2, Ra:30), *Pindal* (0), *Pindalska* (1; Wa:1), *Pindar* (1; Sz:1), *Pindara* (192; Wa:102, Gd:4, Go:18, Ks:1, Ls:26, Lu:1, Po:18, Rz:10, Sd:4, ZG:8), *Pindec* (1; Op:1), *Pindek* (1; Wb:1), *Pindel* (1640; Wa:13, BB:785, By:105, Cz:3, El:33, Gd:11, Go:17, JG:8, Kl:12, Ka:245, Ki:4, Ko:5, Kr:158, Lg:23, Ls:12, Lu:3, Łd:2, NS:12, Ol:1, Op:54, Pl:5, Pł:2, Po:3, Pr:8, Rz:5, Sr:2, Sz:1, Tb:1, Ta:3, To:4, Wb:32, Wr:46, ZG:22), *Pindela* (41; Wa:1, BB:2, Gd:6, Kr:32), *Pindelak* (15; Cz:9, Ki:1, Ls:4, ZG:1), *Pindelek* (0), *Pindelewska* (1; Ka:1), *Pindelski* (338; Wa:191, BB:35, By:7, El:2, Gd:8, JG:6, Ka:2, Ki:9, Ko:3, Kr:20, Łd:4, Op:19, Su:4, Sz:6, Wb:7, Wr:15), *Pinder* (18; Wa:1, Cz:1, Go:2, Ka:1, Łd:7, NS:1, Op:1, Sr:1, Sk:3), *Pindera* (243; Wa:29, BB:8, Gd:2, Go:7, JG:15, Ka:31, Ki:1, Kr:4, Lg:13, Ol:5, Op:23, Pł:1, Po:3, Pr:11, Ra:16, Rz:1, Sz:12, Ta:32, Wb:13, Wr:10, ZG:6), *Pinderak* (66; Wa:2, Cz:60, Op:1, Wł:3), *Pinderek* (3; Cz:1, Wł:2), *Pinderski* (38; Ko:1, Po:1, Rz:35, Tb:1), *Pindiór* (1; Bs:1), *Pindiur* (28; By:4, Ko:2, Ol:17, Su:5), *Pindlewski* (2; Ka:2), *Pindłowski* (7; Tb:7), *Pindło* (0), *Pindłowski* (34; BP:11, Ka:1, Lu:22), *Pindo* (0), *Pindor* (1030; Wa:248, BB:13, By:4, Cz:16, Gd:5, Go:18, JG:10, Kl:42, Ka:33, Ki:3, Ko:22, Lg:21, Łd:25, Ol:6, Op:14, Os:3, Pl:11, Pt:1, Pł:11, Pr:1, Ra:21, Sr:25, Sk:409, Sł:10, Sz:7, Wb:12,

Wł:4, Wr:21, Za:5, ZG:9), *Pindorak* (0), *Pindorek* (3; Pt:3), *Pindos* (0), *Pindór* (31; BB:25, Cz:4, Ka:2), *Pinduch* (0), *Pinduk* (1; Op:1), *Pindur* (324; Wa:17, Bs:4, BB:36, Cz:1, Gd:2, Go:1, JG:1, Ka:186, Ko:10, Kr:3, Lg:2, Ls:3, Op:1, Po:12, Su:13, Tb:4, Ta:4, Wr:24), *Pindura* (12; Łd:4, Pr:8), *Pindurski* (11; Ka:10, Wb:1), *Pindus* (31; BP:1, Cz:4, JG:11, Ko:7, Lg:7, Wr:1), *Pindy* (221; Wa:9, Ch:4, Cz:140, Go:7, JG:5, Ka:9, Ko:4, Lu:2, Łd:13, Op:5, Po:2, Sr:4, Sł:1, Sz:2, Tb:4, Wb:5, Wr:5), *Pindycki* (7; Ka:7), *Pindyk* (58; Ci:2, JG:3, Ka:1, Ko:21, NS:2, Ol:4, Op:7, Pr:16, ZG:2), *Pindzia* (0), *Pindziak* (22; Ki:5, Ks:1, NS:16), *Pindzij* (7; Wb:7), *Pindzin* (0), *Pindziola* (5; Sz:5), *Pindziola* (4; Ka:4), *Pindzior* (0), *Pindziór* (4; Ki:4), *Pindziszewska* (0), *Pindziur* (2; Su:2), *Pisdula* (0), *Pisdzior* (2; Op:2), *Pisdziur* (0), *Pizdoliz* (1; Ka:1), *Pizdor* (10; Kr:1, Su:3, Ta:6), *Pizdórka* (0), *Pizdula* (1; Ka:1), *Pizdula* (0), *Pizdurka* (3; Kr:1, NS:2), *Pizdzior* (2; Op:2), *Pizdziur* (1; Ka:1), *Piździor* (2; Ka:1, Op:1), *Piździur* (2; Ka:2), *Pochójka* (32; By:32), *Pochujka* (3; El:3), *Pocipka* (27; Wa:27), *Popierdzin* (1; Sz:1),

R

Rucha (12; Ol:11, Os:1), *Ruchaczewski* (23; Bs:1, Ło:3, Ol:11, Os:1, Su:7), *Ruchaj* (161; By:36, Gd:6, Lu:3, NS:1, Ol:2, Po:17, Pr:13, Ra:6, Tb:51, Wb:3, Wł:1, Wr:21, ZG:1), *Ruchajska* (0), *Ruchal* (1; Pr:1), *Ruchala* (3; Ka:3), *Ruchalewicz* (0), *Ruchalewski* (1; Ol:1), *Ruchalowski* (1; NS:1), *Ruchalski* (158; Wa:5, Bs:3, By:29, Ci:13, El:3, Gd:16, JG:3, Ka:4, Ks:5, Ło:16, Ol:5, Pl:1, Po:9, Su:25, To:11, Wb:1, ZG:9), *Ruchala* (837; Wa:14, Bs:1, BB:15, By:6, Ci:43, El:3, Gd:20, Go:3, JG:40, Ka:62, Ki:12, Ko:3, Kr:14, Ks:1, Lg:13, Lu:3, Ło:57, NS:298, Ol:12, Op:7, Pł:1, Po:2, Pr:18, Rz:7, Sr:3, Sł:6, Su:69, Sz:11, Ta:36, Wb:10, Wł:2, Wr:27, Za:2, ZG:16), *Ruchalowski* (66; Wa:1, Ka:5, Kr:23, NS:33, Op:1, Sz:1, Wb:1, Wr:1),

S

Sodoma (65; Wa:25, Ci:1, El:11, Gd:6, Go:6, JG:3, Ka:1, Ko:2, Wr:7, ZG:3), *Sodomiak* (0), *Sodomlak* (12; Go:1, Op:4, Wr:7), *Sodomski* (34; Wa:3, Cz:8, Kl:18, Ka:4, Lu:1), *Srach* (2; Ci:2), *Sracherski* (3; Pl:3), *Srachowicz* (0), *Sracz* (1; Lg:1), *Sraczyk* (1; Ka:1), *Sraczyńska* (0), *Sraga* (142; BB:1, By:3, Ka:22, Ki:1, Kr:106, Łd:2, NS:2, Ta:1, To:3, ZG:1), *Sragowicz* (2; Ka:2), *Srajek* (8; Ls:2, Po:5, Sz:1), *Srak* (0), *Sraka* (1;

Ka:1), *Srakulski* (1; Ls:1), *Srakula* (10; By:7, Ka:1, Ta:2), *Sral* (58; Kl:1, Ki:1, Ko:2, Kr:2, NS:39, Sr:5, Ta:1, Wb:1, Za:6), *Sralica* (0), *Sralka* (0), *Sram* (1; Sz:1), *Srama* (49; By:2, Gd:1, Go:5, Kl:2, Pl:6, Po:32, Sz:1), *Sramkiewicz* (0), *Sramkowska* (1; Ko:1), *Sramowski* (1; Gd:1), *Sramski* (25; By:9, Gd:1, Kn:5, Pl:5, To:3, ZG:2), *Sramula* (0), *Sranek* (0), *Srankiewicz* (0), *Sranosz* (0), *Srańczak* (0), *Srasiak* (1; Sz:1), *Sraszkiwicz* (3; Po:3), *Srat* (0), *Sratanek* (1; Ka:1), *Sroma* (0), *Sromak* (1; Za:1), *Sromaka* (1; Po:1), *Sromala* (16; Pl:2, ZG:14), *Sromalla* (1; Po:1), *Sromala* (55; Kn:5, Pl:32, Po:11, To:3, Wł:4), *Sromczyk* (0), *Sromczyńska* (0), *Sromecki* (73; Lg:11, Łd:32, Sr:25, Wb:1, Wr:4), *Sromek* (640; Wa:7, BB:135, Cz:4, JG:32, Ka:93, Kr:48, Lg:8, Ls:4, NS:214, Op:1, Pr:4, Ra:1, Rz:2, Sz:10, Tb:5, Ta:24, Wb:20, Wr:23, ZG:5), *Sromer* (1; Ra:1), *Sromicki* (32; Ko:1, Kr:7, Po:3, Pr:10, Sł:3, ZG:8), *Sromka* (1; Gd:1), *Sromola* (1; Wł:1), *Sromski* (1; By:1).

4. Słownik

Nazwiska wyekscerpowane z SNW grupuję w układzie tematycznym według motywujących je podstaw. Na artykuł hasłowy składa się wyraz hasłowy (wyróżniony wytłuszczeniem i kursywą), definicja (za Sstp, SXVI, SL, SWil, SW, SJPD i SJP, rzadziej za SŁ), podstawa notowana za Nap, T i R, ewentualne uwagi. Hasło zawiera podział badanych nazwisk na cztery grupy:

I – niederywowane (równokształtne z motywującymi je apelatywami);

II – derywowane:

A – derywaty od apelatywów,

B – derywaty od nazw osobowych,

C – derywaty od wyrażen przyimkowych;

III – komponowane;

IV – hybrydalne (także zgermanizowane czy zrusyfikowane).

W antroponimach (podanych w porządku alfabetycznym) wyróżniam wytłuszczeniem część rdzenną.

1. Sfera seksualna

1.1. Anatomia

1.1.1. Ciało męczyzny (męski narząd płciowy)

a) *chuj* Sstp – nnot., wyłącznie *chojka* ‘gatunek jałowca’ Sstp I 244, SXVI – nnot., tylko *choja*, *chojka* ‘sosna’ SXVI III 285, ‘członek męski’

SL I 272, *chojka* itp. ‘gatunek sosny’ SL I 253, SWil – nnot., jedynie *chujec* ‘wieprz cały, niepokładany’ SWil I 159, *chójka* ‘wszelkie całe drzewo stojące na pniu’ SWil I 154, *choja* ‘nazwa sosny pospolitej’ SWil I 152, ‘penis’ SW I 307, także *chój*, *chójk* ‘choinka, sosna’ SW I 295, SJPD – nnot., wyłącznie *choja* ‘choina’ SJPD I 889-890, ‘członek męski’, ‘wyzwisko używane w stosunku do mężczyzny’ SJPchj; *chuj* NAp 33, T – nnot., *chuj* ‘penis’ R I 88

I: **Hój, Huj**

II A: **Chójak, Chójka, Chujar, Chujeba, Chujka, Chujor, Hójka, Hujar, Hujara, Hujas, Hujawa, Hujda, Hujdo, Hujek, Hujeta, Hujka, Hujor, Hujs**

II B: **Chójcecki, Chujdus, Chujduś, Hójczyk, Hujarski, Hujbol, Hujczyk, Hujdasz, Hujdów, Hujduk, Hujdus, Hujduś, Hujniak, Hujnik, Hujsak, Hujwan**

II C: **Nahójowski, Nahujowski, Pochójka, Pochujka**

b) *członek* ‘część ciała’, ‘składnik psychiki’, ‘punkt, paragraf, artykuł’ Sstp I 387, ‘część ciała ludzkiego lub zwierzęcego’ SXVI IV 193, m.in. ‘zewewnętrzny narząd płciowy, zwłaszcza męski’ SXVI IV 196, ‘część (w ogóle), kawałek, cząstka’ SXVI IV 198, ‘członek męski’, ‘część ciała’, ‘członek jakiegoś społeczeństwa, towarzysz’ SL I 570, ‘część jaka oddzielna ciała zwierzęcego’, ‘staw w jakiej części ciała w jakim jego organie’, ‘członek, tj. członek męski’, ‘należący do jakiegoś społeczeństwa, towarzysz’, ‘u źdźbła, trzciny, łodygi, ziela, drzewa: kolano, kolanko, wyrost poprzeczny’, ‘punkt, paragraf, artykuł’ SWil I 196, ‘członek męski (penis)’, ‘część ciała zewnętrznego, stanowiąca do pewnego stopnia całość odrębną’, ‘część, dział’, ‘punkt, paragraf, artykuł’, ‘uczestnik’, ‘kolanko w łodydze traw, trzciny itp.’ SW I 393, ‘członek męski: inaczej prącie, męski narząd kopulacyjny’, ‘człowiek, rzadziej jednostka prawna (instytucja, kraj) należący do jakiejś organizacji politycznej, naukowej, społecznej itp.; jednostka wchodząca w skład jakiejś większej grupy społecznej, politycznej itp.’, ‘część ciała stanowiąca do pewnego stopnia odrębną całość’ SJPD I 1144, ‘męski narząd płciowy’, ‘osoba lub jednostka prawna należące do jakiejś grupy, organizacji’, ‘część ciała, zwłaszcza ręka, noga’ SJPcz; NAp – nnot., *członek* ‘część ciała’, ‘narząd płciowy męski’, ‘organ’, ‘część’, ‘paragraf’ T 52, *człon* ‘część składowa’, *członek* R I 115

I: Członek

II A: **Członka, Członko**

II B: **Członkowski**

c) *kuśka* Sstp – nnot., SXVI – nnot., ‘członek męski’ SL II 1194, ‘członek wstydlivy męski’ SWil I 569, ‘penis’ SW II 651, SJPd – nnot., ‘członek męski’ SJPkuś; NAp – nnot., T – nnot., *kuśka* ‘penis’ R I 498

I: Kuśka

II A: **Kuśkiewicz, Kuśko**

II B: **Kuśkierek, Kuśkowski**

d) *kutas* Sstp – nnot., ‘ozdoba z nici, jedwabiu, sznurka w kształcie związanego z jednego końca pęczka, służąca do przybrania stroju, uprząży końskiej lub z włosia umieszczona na drzewcu chorągwi; ozdoba z piór, przynęta na ptaki’ SXVI XI 596-597, ‘dzyndzyk z nici w kłębek ułożonych’, ‘łabędzik’, ‘członek wstydlivy męski’ SL II 1195, ‘fiok, dzyndzyk z nici w kłębek ułożonych, kiść’, ‘członek wstydlivy męski’, ‘sługus, lokaj trzymający się kutasów za pojazdem’, ‘człowiek małego wzrostu’ SWil I 569, ‘penis’, ‘ozdoba szmuklerska postaci pędzla z nici lub sznureczków’, ‘łabędzik do pudrowania’, ‘sługus, lokaj trzymający się kutasów za pojazdem’, ‘człowiek małego wzrostu, kurdupel’ SW II 651, ‘ozdoba z nici, jedwabiu, wełny, sznurka itp. zrobiona w kształcie pędzla; chwast’, ‘członek męski’ SJPd III 1325, ‘członek męski’, ‘obraźliwie o mężczyźnie’, ‘ozdoba z nici, jedwabiu, wełny, sznurka itp. w kształcie pędzla’ SJPkut; NAp – nnot., *kutas* ‘ozdoba, chwast’, ‘sługa za pojazdem’, ‘penis’, ‘bałwan, niezdara’, ‘człowiek niski’ T 147, *kutas* ‘ozdoba na czapce w kształcie pędzla na sznurku’, ‘członek męski’ R I 499

I: Kutas, Kutasz, Kutaś

II A: **Kutasek, Kutasewicz, Kutasiewicz, Kutasik, Kutasiuk, Kutaska, Kutasko, Kutaszewicz, Kutaśka**

II B: **Kutasiński, Kutaszczuk, Kutaszewski, Kutaszyński**

e) *penis* ‘członek męski’ SŁ 357, Sstp – nnot., SXVI – nnot., SL – nnot., SWil – nnot., SW – nnot.¹¹, SJPd – nnot., ‘męski narząd płciowy’ SJPpe; NAp – nnot., T – nnot., R – nnot.

I: Penis

II A: **Penisek, Penisiuk**

1.1.2. Ciało kobiety

1.1.2.1. Żeński narząd płciowy

a) *cipa* Sstp – nnot., SXVI – nnot., SL – nnot., SWil – nnot., ‘pudendum muliebre’ SW I 341, ‘kura’ SW I 339, SJPD – nnot., ‘żeński organ płciowy’, ‘o kobiecie traktowanej jako obiekt zainteresowań seksualnych’, ‘o kimś niezaradnym lub niezdarnym’ SJPCi; *cipa* ‘kura’ NAp 37, *cipka*, *cipcia* ‘kura’ T 48, *cipa* ‘kura’ R I 99

I: **Cipa, Cippa**

II A: **Cip, Cipała, Cipca, Cipcia, Cipcza, Cipina, Cipior, Cipiora, Cipiór, Cipiur, Cipiur, Cipka, Cipko, Cipla, Cipla, Cipol, Cipolla, Cipor, Cipora, Cipp, Cippar, Cippel, Cipper, Cipska, Cipta, Cipuk, Cipura, Cipydło, Cipyk**

II B: **Cipalski, Cipciak, Cipciański, Cipciński, Cypiaszuk, Cipichał, Cipiciński, Cypielewski, Cypielska, Cypienko, Cypiliński, Cypiński, Cypirski, Cypiruch, Cypiszewski, Cypkiewicz, Cypkin, Cypkowski, Ciplak, Ciplicki, Cipliński, Ciplék, Cipołowicz, Ciporski, Cipożuk, Cipórka, Cipulewska**

II C: **Pocipka**

IV: **Cipunow, Cypuszew**

b) *kuciapa* Sstp – nnot., SXVI – nnot., SL – nnot., SWil – nnot., ‘pudendum muliebre’ SW II 618, SJPD – nnot., ‘żeński narząd płciowy’ SJPKuc; NAp – nnot., T – nnot., *kocierba* ‘czeremcha’, *kuciapa* ‘pudendum muliebre’ R I 421

I: **Kaciupa, Kociupa, Kuciapa**

II A: **Kuciap, Kaciupski, Kuciapski, Kociupka, Kociupski**

II B: **Kuciapiński**

c) *picza, pica* ‘pasza, pokarm, pożywienie’, ‘vulva, cunnus’ Sstp VI 80, ‘pożywienie, żywność, zwłaszcza pasza dla bydła’ SXVI XXIV 17, ‘karma dla bydła, pasza’, ‘dowożenie bezpłatne żywności dla wojska’, *pica, piczka* ‘członek niewieści’ SL IV 674, ‘karma szczególnie dla bydła, pasza’, ‘dowożenie bezpłatne żywności dla wojska’, ‘moneta w Bombaju’ SWil II 994, ‘pudendum muliebre’, ‘karma dla bydła, pasza’, ‘bezpłatne dowożenie żywności dla wojska’, ‘prowiant, furaz; porcja, racja żywności’ SW IV 138, ‘srom’, ‘pasza, prowiant, furaz; dzienna racja żywności przeznaczona dla żołnierza’, ‘bezpłatne dowożenie żywności dla wojska’ SJPD VI 300-301, *piczka, picza* ‘żeński narząd płciowy’ SJPPc; *pica*

‘pasza, pokarm’, ‘vulva, cunnus’ NAp 213, *picza* ‘karma dla bydła’, ‘pudendum muliebre’ T 201, *pica* ‘pokarm’, ‘rodzaj daniny’, ‘vulva’ R II 229

II A: **Picz, Piczak, Piczek, Piczer, Piczka, Piczna, Piczora, Piczuk, Piczul, Piczuła, Piczura, Piczyk, Piczys**

II B: **Piczajka, Piczajko, Piczewski, Piczkowski, Piczniak, Piczulski, Piczurczyk, Piczykolan, Piczyński**

IV: **Piczew, Piczoruszew**

d) *pinda* Sstp – nnot., SXVI – nnot., SL – nnot., SWil – nnot., ‘pizda, pica’, ‘kobietka, kobieta narzucająca się, wdzięcząca się, nieporządna a strojna’, ‘przezwisko dziewczuchy’ SW IV 194, ‘pogardliwe wyzwisko stosowane do kobiety wdzięczącej się, ale niechlujnej, nieatrakcyjnej’ SJPD VI 391, ‘zewnątrzny narząd płciowy kobiety’, ‘pogardliwie o kobiecie, dziewczynie, zwłaszcza źle się prowadzącej’ SJPPn; NAp – nnot., *pinda* ‘kobieta narzucająca się’, ‘kobieta nieporządna a strojna’, ‘pizda, pica’ T 204, *pinda* ‘pogardliwie o kobiecie’ R II 240

I: **Pinda**

II A: **Pindak, Pindakiewicz, Pindal, Pindar, Pindara, Pindec, Pindek, Pindel, Pindela, Pinder, Pindera, Pindiór, Pindiur, Pindło, Pindo, Pindor, Pindos, Pindór, Pinduch, Pinduk, Pindur, Pindura, Pindus, Pindyach, Pindyk, Pindzia, Pindziak, Pindzij, Pindzin, Pindziola, Pindziola, Pindzior, Pindziór, Pindziur**

II B: **Pindaczek, Pindalski, Pindelak, Pindelek, Pindelewski, Pindelski, Pinderak, Pinderek, Pinderski, Pindlewski, Pindłowski, Pindłowski, Pindorak, Pindorek, Pindurski, Pindycki, Pindziszewski**

e) *pizda* Sstp – nnot., *pizdka*, *kurze pizdki* ‘pierzchna lekarska’ SXVI XXIV 309, ‘pica, członek niewieści’ SL IV 674, 719, SWil – nnot., ‘pica’, ‘pogardliwe przezwisko dziewczyny, kobiety’, ‘żarty nieskromne, gzy’, ‘otwór w igle’, ‘żuraw u studni w zagadce’, ‘kurzajka’, ‘trzmielina’ SW IV 215, SJPD – nnot., ‘żeński organ płciowy’, ‘wyzwisko używane głównie w stosunku do kobiet’ SJPPz; *pizda* ‘vulva, cunnus’ NAp 219, T – nnot., *pizda* ‘vulva’ R II 247

II A: **Pisdula, Pisdzior, Pisdziur, Pizdor, Pizdula, Pizduła, Pizdzior, Pizdziur, Piździor, Piździur**

II B: **Pizdórka, Pizdurka**

III: Pizdoliz

f) **srom** ‘wstyd, przykre uczucie wywołane świadomością złego postępowania albo lękiem przed naganą, przed znalezieniem się w nagannej sytuacji’, ‘gorszące postępowanie’ Sstp VIII 386, ‘sromięźliwość, wstyd, wstydlivość’ SL V 381, ‘sromięźliwość, wstyd, wstydlivość’ SWil II 1554, **srom**, **sromota** ‘członek wstydlivy męski’, **srom** ‘wstyd, wstydlivość; konfuzja, hańba’, ‘kiep, łono niewieście’ SW VI 374, ‘część zewnętrzna narządów płciowych u kobiet i samic ssaków’, ‘wstyd, hańba, niesława, sromota’ SJPD VIII 670, ‘zewnątrzne narządy płciowe kobiet i samic ssaków’, ‘wstyd, hańba, niesława’ SJPrm; **srom** ‘wstyd’ NAp 284, T – mnot., **srom** ‘wstyd’, **sromać się** ‘wstydzic się’ R II 471

II A: **Sroma**, **Sromak**, **Sromaka**, **Sromala**, **Sromalla**, **Sromała**, **Sromek**, **Sromer**, **Sromka**, **Sromoła**, **Sromski**

II B: **Sromczyk**, **Sromczyński**, **Sromecki**, **Sromicki**

1.1.2.2. Piersi

a) **cyc** ‘brodawka piersiowa’ Sstp I 339, ‘piers kobieca lub wymię u zwierząt; sutek’ SXVI III 716, ‘brodawka czyli guzik u piersi; pierś’, ‘wymię’ SL I 333, ‘brodawka, guzik u piersi’, ‘piers kobieca, wypukłość u piersi’, ‘wymię’, ‘gatunek materii’ SWil I 180, ‘sutek niewieści, pierś niewieścia’ SW I 357, ‘piers kobiety, sutek’, ‘sutek u zwierzęcia’, ‘wyrobiana dawniej tkanina bawełniana’ SJPD I 1059-1060, **cyc**, **cycek** ‘piers kobiety’, ‘sutek samicy zwierzęcia’ SJPCy; **cyc** NAp 39, **cyc**, **cycek** ‘rodzaj tkaniny bawełnianej’, ‘sutek kobiety’, ‘wymię’, ‘butelka do karmienia niemowląt’ T 49, **cyc** ‘brodawka piersiowa’ R I 103

I: Cyc

II A: **Cycaj**, **Cycak**, **Cycan**, **Cycek**, **Cyceń**, **Cyciak**, **Cycik**, **Cyciura**, **Cycko**, **Cycon**, **Cycoń**, **Cycor**, **Cycór**, **Cycula**, **Cycura**, **Cycyk**

II B: **Cycalak**, **Cycanowicz**, **Cycanowski**, **Cycarski**, **Cycewski**, **Cyciński**, **Cycioniak**, **Cyckiewicz**, **Cyckoma**, **Cyckowski**, **Cyconiak**, **Cycorski**, **Cycowski**, **Cyculak**, **Cyculenko**, **Cyculeńko**, **Cyculski**, **Cycylski**, **Cycyński**

IV: Cyck, Cycke

1.2. Czynności seksualne

1.2.1. Spółkowanie

a) *chędożyć* ‘porządkować’ Sstp I 233, ‘utrzymywać w czystości, czyścić, myć; utrzymywać w porządku’, ‘ozdabiać, przybierać, czynić pięknym’, ‘farbować, barwić’ SXVI III 219, ‘czyścić, oczyszczać, czystym lub chędogim czynić, obmiatać, otrzepywać’, ‘stroić’, ‘ćwiczyć, oćwiczyć, ociąć, obić’, ‘ogrywać’, ‘chędożyć kobietę: obłapiać, mieć z nią sprawę cielesną’ SL I 235, ‘czyścić, oczyszczać’, ‘bić, trzepać’, ‘w grze karcianej: ograć, ogolić, ociąć’ SWil I 147, ‘się z kim: coire’, ‘czyścić, szorować, oczyszczać’, ‘ćwiczyć, bić, trzepać’, ‘ogrywać’, ‘oszukiwać, okpiwać’ SW I 276, ‘czyścić, porządkować, uprzątać’, ‘bić, okładać’, ‘mieć stosunek płciowy’ SJPD I 849, ‘o mężczyźnie: mieć stosunek płciowy’, ‘sprzątać’ SJPche; *chędogi* ‘czysty, schludny’ NAp 29, T – nnot., *chędogi* ‘czysty’, ‘piękny’, ‘zdrowy’ R I 75

II A: **Chędoszka, Chędoszko, Chędozka, Chędożka, Chędożko, Chendosko, Chendoszka, Chendoszko, Chendozka, Chendożka, Hendorzka, Hendorzko, Hendożko**

b) *jebać*, *wyjebać* ‘w ordynarnym określeniu: odbyć stosunek seksualny z kobietą’ Sstp X 470, ‘złączać się cielesnie, obłapiać’ SL II 872, SWil – nnot., ‘coire’, ‘łajać, wymyślać, besztać’, ‘bić’ SW II 150, SJPD – nnot., ‘o mężczyźnie: mieć stosunek płciowy’, ‘ignorować kogoś lub coś’, ‘o różnych częściach ciała: boleć’ SJPje; *jebać* ‘spółkować’ NAp 95, T – nnot., *jebać* ‘spółkować’, ‘łajać’, ‘bić’ R I 344

II A: **Jebara, Jebas, Jebda, Jebel, Jebuś, Jebut**

II B: **Jebasiński**

c) *mineta* Sstp – nnot., SXVI – nnot., SL – nnot., SWil – nnot., *mineta*, *minetka* ‘modus quidam turpis coëandi’, *mineta* ‘żelaziak czerwony gliniasty połączony ze związkami wapiennymi’ SW II 989, SJPD – nnot., ‘seks oralny’ SJPm; NAp – nnot., T – nnot., R – nnot.

I: **Minet, Minett**

II A: **Minetka**

d) *pieprzyć* Sstp – nnot., ‘pieprzem zaprawiać’ SL IV 688, ‘osypywać, zaprawiać pieprzem, przydawać pieprzu’, ‘drogo cenić’ SWil II 998, ‘spółkować’, ‘posypywać pieprzem, zaprawiać pieprzem’, ‘cenić drogo’ SW IV 154, ‘dosypywać pieprzu do potraw, zaprawiać jakąś potrawę pieprzem’, ‘zaprawiać nieprzyzwoitymi, tłustymi dowcipami’, ‘mieć stosunek płciowy’, ‘besztać kogo; gadać, pleść od rzeczy’ SJPD VI 36,

‘mieć stosunek płciowy’, ‘dosypywać pieprzu do potraw’, ‘mówić coś od rzeczy’, ‘traktować kogoś, coś pogardliwie, lekceważąco’ SJPpp; *pieprz* NAp 215, T – nnot., *pieprz* ‘gatunek rośliny, przyprawa’ R II 233

II A: **Pieprz, Pieprzak, Pieprzan, Pieprzca, Pieprzk, Pieprzka, Pieprzko, Pieprzna, Pieprzny, Pieprzyca, Pieprzyk, Pieprzyna, Pieprzyny**

II B: **Pieprzkowski, Pieprznik, Pieprzowski, Pieprzycki, Pieprzykowski, Pieprzyński**

IV **Pieprztyza**

e) **ruchać** ‘wykonywać ruchy, poruszać się’, ‘naruszać kogoś w posiadaniu’ Sstp VIII 41-42, ‘robić, żeby co się chwiało; odmieniać położenie czego’ SL V 138, ‘ruszać, ruszać się’ SWil II 1422, ‘spółkować z kobietą, spółkować z mężczyzną’, ‘ruszyć’ SW V 761, ‘o mężczyźnie: mieć stosunek płciowy’, ‘poruszać, ruszać’ SJPD VII 380, ‘o mężczyźnie: odbywać stosunek seksualny’ SJPr; *ruchać* ‘ruszać’ NAp 256, *Ruchala* ‘przezwisko żartobliwe’, *ruchać* ‘ruszać’, ‘spółkować’ T 229, *ruchać* ‘ruszać’ R II 369

II A: **Rucha, Ruchaj, Ruchal, Ruchala, Ruchala**

II B: **Ruchaczewski, Ruchajski, Ruchalewicz, Ruchalewski, Ruchalowski, Ruchalski, Ruchałowski**

1.2.2. Zboczenia

a) **sodomia** Sstp – nnot., **Sodoma** ‘miasto żydowskie’, **sodomia**, **sodomski grzech** ‘cielesność przeciwprzyrodzona’ SL V 329, **sodomia**, **sodomstwo** ‘cielesność przeciwprzyrodzona, z osobą własnej płci, z niemą istotą’ SWil II 1524, **Sodoma** ‘miasto żydowskie’, **sodoma** ‘grzechy, rozpusta’ SWil II 1524, **sodomia**, **sodomstwo** ‘spółkowanie z osobą tejże płci lub z bydłem’ SW VI 258, **sodoma** ‘rozpusta, orgia wszeteczna, zgorszenie’ SW VI 258¹², **sodoma** ‘o wielkim zamieszaniu, awanturze; o rozpuście’, **sodomia** ‘zboczenie seksualne polegające na uprawianiu stosunków płciowych ze zwierzętami; dawniej: wszelkie zboczenie i rozpusta’ SJPD VIII 481, **sodomia** ‘zboczenie seksualne polegające na uprawianiu stosunków płciowych ze zwierzętami’ SJPso; NAp – nnot., T – nnot., **Sodoma** ‘nazwa biblijna, w przenośni: miejsce zgorszenia’, **sodomski** ‘rozpustny’ R II 459

I: **Sodoma**

II A: **Sodomiak, Sodomski**

II B: **Sodomlak**

1.3. Popęd seksualny

a) **chuć**, *chuć głodu* ‘uczucie silnego głodu’ Sstp I 260, ‘silne pragnienie czegoś, ochota, pilność, gorliwość, zapał, odwaga, wola, zamiar’, m.in. ‘pożądliwość’ SXVI III 331–335, ‘żądza’, ‘chęć, skłonność’ SL I 268, ‘chęć silna a zła do czego, namiętność, żądza’ SWil I 159, ‘pożądliwość, chęć spółkowania, jurność, popęd płciowy; żądza, namiętność’, ‘chęć, skłonność, intencja’, ‘dobra chęć, życzliwość’, ‘powab, ponętność’ SW I 305, ‘zmysłowe pożądanie, żądza, namiętność’, ‘chęć, skłonność, chciwość’ SJPd I 926, ‘pożądanie seksualne’ SJPchc; *chuć* ‘chęć’ NAp 29, T – nnot., *chuć* ‘pragnienie, ochota’ R I 75

I: **Chuć**

b) **jurny** Sstp – nnot., ‘namiętny, zmysłowy, rozpustny’ SXVI IX 535, ‘psotliwy, wszeteczny, lubieżny, do cielesności skłonny’ SL II 924, ‘lubieżny, do cielesnych uciech skłonny’ SWil I 451, ‘lubieżny, wszeteczny, pożądliwy, namiętny, skłonny do cielesnych uciech, rozpustny’, ‘odważny, czupurny’ SW II 187, ‘pełen żywotności, namiętny, zmysłowy’ SJPd III 440, ‘pełen temperamentu, żywotności’ SJPju; NAp – nnot., T – nnot., *jurny* ‘namiętny, lubieżny’ R I 359

I: **Jurny**

II A: **Jurna, Jurnat**

II B: **Jurnaczyk, Jurnalczuk, Jurneczka, Jurneczko, Jurnicki**

1.4. Prostyucja

a) **burdel** SXVI – nnot., ‘zamtuz’ SL I 196, SWil – nnot., ‘zamtuz, dom publiczny, dom nierządu, schadzek’, ‘stary, wałący się budynek’ SW I 236, ‘dom publiczny, dom schadzek’ SJPd I 730, ‘dom publiczny’, ‘wielki bałagan lub miejsce, w którym jest wielki bałagan’ SJPbu; NAp – nnot., *burdel* ‘dom publiczny’, ‘wałący się budynek’ T 37, *burdel, burda* ‘awantura’, *burdać się* ‘przewracać się, rozrzucać’ R I 63

I: **Burdel, Burdlel**

II A: **Burdela, Burdelak, Burdelas, Burdelek, Burdelik, Burdelski, Burdeluk**

II B: **Burdeliński**

b) **kurwa** ‘meretrix’ Sstp III 470, ‘kobieta lekkich obyczajów, kochanka, nierządnica, prostytutka’ SXVI XI 582, ‘nierządnica’ SL II 1191,

‘nierządnica, rozwiązała’ SWil I 568, ‘nierządnica, wszetecznicza, lada-
cznicza, prostytutka, kobieta rozwiązała’ SW II 646, ‘kobieta rozwiązała,
rozpustnicza; prostytutka’ SJPd III 1317, ‘ prostytutka; też: kobieta pro-
wadząca rozwiązy tryb życia’, ‘przekleństwo’, ‘o kobiecie’, ‘o kimś,
kto dla osiągnięcia korzyści postępuje w sposób moralnie naganny’
SJPkur; *kurwa* ‘nierządnica’ NAp 137, T – nnot., *kurwa* R I 496

II A: **Kurewicz, Kurewski, Kurwacz, Kurwał, Kurwan, Kurwat,
Kurwin**

II B: **Kurewicki, Kurwasier, Kurwoski, Kurwulewicz, Kurwyczak**

c) **nierząd** ‘przestępstwo, naruszenie prawa’ Sstp V 228, ‘brak usta-
lonego porządku, nierząd, rozprzeżenie, zamęt, zamieszanie, chaos, nieład,
dezorganizacja, anarchia’, ‘nadużycie, wykroczenie, bezprawie, gwałt’,
‘nieprawość, występki, grzechy; rozpusta’ SXVI XVIII 24, ‘brak porządku;
nieporządek, nieład’, ‘brak rządu krajowego, anarchia’, ‘rozpusta, psoty,
nieczystości’ SL III 309, ‘nieporządek, nieład’, ‘brak porządku w zar-
ządzaniu państwem; brak dobrego rządu, anarchia’, ‘życie nierządne,
rozpusta, oddanie się żądom cielesnym; nieczystość, wszeteczeństwo,
lubieżność, rozwiązłość’, ‘mieszanie w kompozycjach pojęć ogólnych i
szczegółowych’ SWil I 771, ‘rozpusta, lądactwo, wszeteczeństwo, cud-
zołóstwo, nieczystość, prostytutka’, ‘bezzład, nieład, bezład, nieporządek,
dezorganizacja’, ‘bezprawie, nadużycie, nieporządek, gwałt, samowola’,
‘mieszanie pojęć ogólnych i szczegółowych’ SW III 333, ‘rozpusta, zwię-
szcza uprawiana dla materialnych korzyści; prostytutka’, ‘brak silnej,
sprawnej organizacji państwowej, brak rządu, rozprzeżenie, nieład, chaos,
zamęt’ SJPd V 194, ‘ prostytutka’, ‘anarchia, brak rządu’ SJPn; NAp –
nnot., *nierząd* ‘anarchia’, ‘nadużycie, gwałt’, ‘rozpusta’ T 181, *nierząd*
‘nieład’, ‘rozpusta’ R II 154

I: **Nierząd**

II A: **Nierzędski**

2. Sfera analna

2.1. Anatomia

a) **dupa** ‘nates, podex’ Sstp II, ‘odbyt; tyłek, zadek, pośladki’ SXVI
VI 177, ‘zadek, rzyć, zadnica’ SL I 550, ‘pośladek, rzyć, tył, zadnica;
zadnia część ciała’ SWil I 262, ‘zadek, pośladek, tyłek’, ‘pudendum
muliebre’ SW I 584, ‘pośladki, tyłek’, ‘srom kobiety’, ‘ordynarnie: o

kobiecie' SJPd II 429, 'część ciała, na której się siada', 'narząd płciowy', 'o młodej, atrakcyjnej seksualnie kobiecie', 'o czyjejs dziewczynie, kobiecie jako partnerce seksualnej', 'o człowieku niezaradnym' SJPd; *dupa* NAp 60, T – mnot., *dupa* R I 158

II A: **Dup**, **Dupacz**, **Dupadło**, **Dupaga**, **Dupaj**, **Dupak**, **Dupało**, **Dupas**, **Dupcia**, **Dupek**, **Dupiak**, **Dupik**, **Dupin**, **Dupira**, **Dupka**, **Dupla**, **Duppka**, **Dupski**

II B: **Dupajka**, **Dupajko**, **Dupakowski**, **Dupaniec**, **Dupańka**, **Dupcinowski**, **Dupczak**, **Dupczyk**, **Dupczyński**, **Dupeczak**, **Dupeńko**, **Dupiczak**, **Dupkiewicz**, **Duplak**, **Dupleca**, **Duplewicz**, **Duplicki**, **Duplowiec**, **Dupnak**, **Dupnicki**, **Dupnik**, **Dupońka**, **Dupoński**

IV: **Dupcinow**, **Dupke**, **Duppke**

2.2. Procesy fizjologiczne

2.2.1. Gazy trawienne

a) **bździć** Sstp – mnot., bździć 'oddawać gazy' SXVI III 111, 'wiatr tyłem cicho puścić, smrodzić' SL I 211, **bździeć** 'wiatr tyłem cicho puszczać, kadzić, kurzyć' SWil I 134, **bździć**, **bźdnąć** 'wiatr tyłem cicho puścić, zesmrodzić się', 'gadać głupstwa', 'o wietrze: powiać' SW I 249, SJPd – mnot., **bździć** 'wydalać gazy trawienne' SJPbź; **bździć** NAp 25, **bździuch** 'czarna porzeczką', 'purchawka', 'dzieciuch', **bździoch** 'smrodziuch', 'tchórz', 'paskudnik' T 38, **bździeć** 'pierzdieć', 'gadać głupstwa' R I 66

II A: **Bździach**, **Bździak**, **Bździan**, **Bździel**, **Bździk**, **Bździl**, **Bździoch**, **Bździogh**, **Bździon**, **Bździóń**, **Bździuch**, **Bździuk**, **Bździuła**, **Bźdzón**, **Bźdzuch**

II B: **Bździnek**, **Bździonek**

III: **Bździkot**

b) **pierdzieć** 'głośno wydalać gazy z kiszki odbytowej' Sstp VI 101, **pierdzieć**, **pierdnąć** 'oddać gazy, wypuścić głośno wiatry' SXVI XXIV 87–88, **pierdnąć** 'wiatrem trzasnąć, głośny wiatr wypuszczać' SL IV 689, 'wydawać z siebie wiatr, trzaskać, hukać' SWil II 998, **pierdzieć**, **pierdnąć** itd. 'wypuścić głośno wiatry przez tyłek' SW IV 133, 'wypuszczać głośno wiatry' SJPd VI 526, **pierdzieć**, **pierdnąć** 'wypuścić gazy trawienne' SJPpr; **pierdzieć**, **pirdzieć** 'oddawać gazy', **pirdzieć** 'dawać rady' NAp 217, T – mnot., **pierdzieć** 'oddawać gazy' R II 234

II A: **Pierdała, Pierdas, Pierdek, Pierdel, Pierdola, Pierdolla, Pierdoła, Pierdos, Pierdzioch, Pierdziół**

II C: **Popierdzin**

III: **Pierdziwoł, Pierdziwól**

2.2.2. Defekacja

a) *srać, usrać* ‘zanieczyszczyć, ubrudzić odchodami’ Sstp IX 455, ‘wypróżnić się, żołądek wypróżnić, łajno zadkiem wypuszczać, fajdać’ SL V 378, SWil – nnot., ‘wypróżnić się, fajdać, paskudzić, rznąć, kantować’ SW VI 369, ‘wypróżnić się, załatwiać się’ SJPD VIII 663, ‘wypróżnić się’ SJPrć; *sracz* ‘wychodek, ustęp’ albo nomen agentis, por. *usrać* NAp 284, *sraga* ‘sroka’, ‘biegun kołyski’, *sral* ‘często się wypróżnia’, ‘malec’ T 249, *szrama* ‘blizna, znamię’, niem. n. os. *Schram(m)* R II 553, *srać* ‘wypróżnić się’ R II 470

II A: **Srach, Sracz, Sraga, Srak, Sraka, Sral, Sram, Srama, Srat**

II B: **Sracherski, Srachowicz, Sraczyk, Sraczyński, Sragowicz, Srajek, Srakulski, Srakuła, Sralica, Sralka, Sramkiewicz, Sramkowski, Sramowski, Sramski, Sramuła, Sranek, Srankiewicz, Sranosz, Srańczak, Srsiak, Srszkiewicz, Sratanek**

II C: **Nasra**

2.3. Fekalia

a) *gówno* ‘excrementum, stercus’, *biesowo gówno, diable gówno* ‘proszek i niemiłej woni uzyskiwany z pewnej rośliny’ Sstp II 481, *gówno, gówno* ‘kał, nieczystości’, ‘nic’, ‘czartowe gówno, gumożywica smrodzieńcowa’ SXVI VIII 77, ‘gnój odchodzący od zwierząt od pokarmów przetrawionych, zwłaszcza od człowieka’ SL II 763, ‘gnój odchodzący do zwierząt z pokarmów przetrawionych, zwłaszcza od człowieka’ SWil I 367, ‘gnój, kał, nieczystość, stolec (szczególnie człowieka)’, ‘bagatela, głupstwo, bzdurstwo, drobnostka, nic’ SW I 891, ‘odchody stałe, gnój, kał, nieczystość’, ‘nic’ SJPD II 1265, ‘kał’, ‘o kimś lub czymś mało wartościowym’, ‘nic nieznaczący przedmiot’, ‘nic, zupełnie nic’ SJPg; *gówienko* NAp 82, T – nnot., ap. *gówno*, psł. **gověti* ‘żyć cnotliwie’ R I 260

I: **Gówno**

5. **Podsumowanie**

W artykule tym podano 480 nazwisk, które zawdzięczają pochodzenie (lub też mogą zawdzięczać) apelatynom „obszerniczym”. Tabela prezentuje klasyfikację nazwisk przedstawionych w opracowaniu:

Nazwiska		Liczba nazwisk		% ¹	
Niederywowane (równoległe z motywującymi je apelatywami)		24		5	
Derywowane	Derywaty od apelatywów	442	260	92,1	54,1
	Derywaty od nazw osobowych		174		36,5
	Derywaty od wyrażeni przyimkowych		7		1,5
Komponowane		4		0,8	
Hybrydalne (także zgermanizowane czy zrusyfikowane)		10		2,1	
Razem		480		100	

Tabela 1. Klasyfikacja nazwisk przedstawionych w opracowaniu

W poniższej tabeli przedstawiam podział nazwisk w układzie tematycznym według motywujących je podstaw (po dwukropku podaje liczbę nazwisk):

Sfera seksualna: 372						Sfera analna: 108															
Anatomia: 280			Czynności seksualne: 59			Anatomia: 44		Procesy fizjologiczne: 63		Fekalia: 1											
Ciało męskie (męski narząd płciowy): 68	Ciało kobiecy: 212	Żeński narząd płciowy: 174	Pienis: 38	S półkowanie: 55	Zbożenie: 4	Popęd seksualny: 9	Prostytucja: 24	dupa: 44	Cazy trawienie: 31	Defekacja: 32	Fekalia: 1										
												chwuj: 40	cipa: 61	cyc: 38	chędoży: 13	sodomia: 4	chwuj: 1	burdel: 10	bzdzi: 18	sra: 32	gówno: 1
												członek: 4	kuciapa: 9	jeba: 7	chwuj: 8	kurwa: 12	piędzie: 13				
												kuśka: 5	pieca: 24	minsta: 3		nierząd: 2					
												kutas: 16	pincka: 52	pięprzy: 20							
												penis: 3	piżda: 13	rucha: 12							
	srom: 15																				
Razem: 480																					

Tabela 2. Podział nazwisk według motywujących je podstaw (układ tematyczny)

Tabela 2. Podział nazwisk według motywujących je podstaw (układ tematyczny)

Nazwiska będące przedmiotem tego opracowania stanowią szczególnie cenny materiał antroponimiczny. Niejednokrotnie są to rzadkie nazwy osobowe (wystarczy prześledzić liczbę ich nosicieli), zatem w przypadku zmiany nazwiska¹⁴ czy wygaśnięcia rodu antroponim może stać się historyczny.

Rozwiązanie skrótów i znaków

Skróty tytułów i/lub nazwisk autorów

NAP	<i>Odapelatywne nazwy osobowe</i> , opr. A. Cieślíkowa przy współudziale J. Szymowej i K. Rymuta, SEMot I, Kraków 2000
R	Rymut K., <i>Nazwiska Polaków. Słownik historyczno-etymologiczny</i> , t. I-II, Kraków 1999-2001
SEMot	<i>Słownik etymologiczno-motywacyjny staropolskich nazw osobowych</i> , pod red. A. Cieślíkowej, M. Malec i K. Rymuta, cz. 1: <i>Odapelatywne nazwy osobowe</i> , opr. A. Cieślíkowa przy współudziale J. Szymowej i K. Rymuta, Kraków 2000, cz. 2: <i>Nazwy osobowe pochodzenia chrześcijańskiego</i> , opr. M. Malec, Kraków 1995, cz. 3: <i>Odmiejscowe nazwy osobowe</i> , opr. Z. Kaleta przy współudziale E. Supranowicz i J. Szymowej, Kraków 1997, cz. 4: <i>Nazwy osobowe pochodzące od etników</i> , opr. E. Supranowicz, Kraków 1997, cz. 5: <i>Nazwy osobowe pochodzenia niemieckiego</i> , opr. Z. Klimek, Kraków 1997, cz. 6: <i>Nazwy heraldyczne</i> , opr. M. Bobowska-Kowalska, Kraków 1995, cz. 7: <i>Suplement. Rozwiązanie licznych zagadek staropolskiej antroponimii</i> , pod red. A. Cieślíkowej, Kraków 2002
SJP	<i>Słownik języka polskiego PWN</i> http://sjp.pwn.pl/ (dostęp: 1 czerwca 2011 r., godz. 17.30)

SJPan	http://sjp.pwn.pl/haslo.php?id=2549927
SJPbl	http://sjp.pwn.pl/haslo.php?id=2445065
SJPbu	http://sjp.pwn.pl/haslo.php?id=2552828
SJPbż	http://sjp.pwn.pl/haslo.php?id=2447045
SJPchc	http://sjp.pwn.pl/haslo.php?id=2448813
SJPchę	http://sjp.pwn.pl/haslo.php?id=2448005
SJPchj	http://sjp.pwn.pl/haslo.php?id=2448830
SJPci	http://sjp.pwn.pl/haslo.php?id=2449450
SJPcp	http://sjp.pwn.pl/haslo.php?id=2449505
SJPcy	http://sjp.pwn.pl/haslo.php?id=2449808
SJPcz	http://sjp.pwn.pl/haslo.php?id=2450611
SJPd	http://sjp.pwn.pl/haslo.php?id=2454594
SJPdz	http://sjp.pwn.pl/haslo.php?id=2455969
SJPfi	http://sjp.pwn.pl/haslo.php?id=2459322
SJPg	http://sjp.pwn.pl/haslo.php?id=2462661
SJPgi	http://sjp.pwn.pl/haslo.php?id=2461559
SJPje	http://sjp.pwn.pl/haslo.php?id=2467641
SJPju	http://sjp.pwn.pl/haslo.php?id=2468448
SJPki	http://sjp.pwn.pl/haslo.php?id=2470661
SJPkuc	http://sjp.pwn.pl/haslo.php?id=2476278
SJPkur	http://sjp.pwn.pl/haslo.php?id=2476756
SJPkuś	http://sjp.pwn.pl/haslo.php?id=2476810
SJPkut	http://sjp.pwn.pl/haslo.php?id=2476819
SJPm	http://sjp.pwn.pl/haslo.php?id=2483593
SJPme	http://sjp.pwn.pl/haslo.php?id=2482336
SJPn	http://sjp.pwn.pl/haslo.php?id=2489711
SJPon	http://sjp.pwn.pl/haslo.php?id=2569750
SJPor	http://sjp.pwn.pl/haslo.php?id=2495929
SJPpa1	http://sjp.pwn.pl/haslo.php?id=2500569
SJPpa2	http://sjp.pwn.pl/haslo.php?id=2500570
SJPpc	http://sjp.pwn.pl/haslo.php?id=2499737
SJPpe	http://sjp.pwn.pl/haslo.php?id=2499208
SJPpn	http://sjp.pwn.pl/haslo.php?id=2500478
SJPpp	http://sjp.pwn.pl/haslo.php?id=2499896
SJPpr	http://sjp.pwn.pl/haslo.php?id=2499901

SJPps	http://sjp.pwn.pl/haslo.php?id=2513010
SJPpu	http://sjp.pwn.pl/haslo.php?id=2513393
SJPpz	http://sjp.pwn.pl/haslo.php?id=2500754
SJPr	http://sjp.pwn.pl/haslo.php?id=2518014
SJPso	http://sjp.pwn.pl/haslo.php?id=2575751
SJPsrć	http://sjp.pwn.pl/haslo.php?id=2523562
SJPsm	http://sjp.pwn.pl/haslo.php?id=2523603
SJPsu	http://sjp.pwn.pl/haslo.php?id=2525200
SJPzd	http://sjp.pwn.pl/haslo.php?id=2545412
SJPD	<i>Słownik języka polskiego PAN</i> , pod red. W. Doroszewskiego, t. I–XI, Warszawa 1958–1969
SL	Linde S. B., <i>Słownik języka polskiego</i> , t. I–VI, Warszawa 1807–1814
SŁ	<i>Słownik łacińsko-polski</i> , opr. K. Kumaniecki, Warszawa 1975
SNW	Rymut K., <i>Słownik nazwisk współcześnie w Polsce używanych</i> , t. I–X, Kraków 1992–1994
Sstp	<i>Słownik staropolski</i> , pod red. S. Urbańczyka, t. I–XI, Wrocław 1953–1990, Kraków 1991–2002
SW	<i>Słownik języka polskiego</i> , pod red. J. Karłowicza, A. Kryńskiego, W. Niedźwiedzkiego, t. I–VIII, Warszawa 1900–1927
SWil	<i>Słownik języka polskiego</i> , pod red. A. Zdanowicza, t. I–II, Wilno 1861
SXVI	<i>Słownik polszczyzny XVI wieku</i> , pod red. M. R. Mayenowej, F. Peplowskiego, t. I–XXXIII: A – Przyipytywać się, Wrocław 1966–1994, Warszawa 1995–2009
T	Tomczak L., <i>Słownik odapelatywnych nazwisk Polaków</i> , Wrocław 2003

Inne skróty i znaki

ap.	apelatyw
niem.	niemiecki
nnot.	nienotowany

n. os.	nazwa osobowa
psł.	prasłowiański
:	pochodzący od

Skróty nazw województw od 1975 do 31 grudnia 1998 r.

BB – bielskie, BP – białkopodlaskie, Bs – białostockie, By – bydgoskie, Ch – chełmskie, Ci – ciechanowskie, Cz – częstochowskie, El – elbląskie, Gd – gdańskie, Go – gorzowskie, JG – jeleniogórskie, Ka – katowickie, Ki – kieleckie, Kl – kaliskie, Kn – konińskie, Ko – koszalińskie, Kr – krakowskie, Ks – krośnieńskie, Lg – legnickie, Ls – leszczyńskie, Lu – lubelskie, Łd – łódzkie, Ło – łomżyńskie, NS – nowosądeckie, Ol – olsztyńskie, Op – opolskie, Os – ostrołęckie, Pl – pilskie, Pł – płockie, Po – poznańskie, Pr – przemyskie, Pt – piotrkowskie, Ra – radomskie, Rz – rzeszowskie, Sd – siedleckie, Sk – skierniewickie, Sł – słupeckie, Sr – sieradzkie, Su – suwalskie, Sz – szczecińskie, Ta – tarnowskie, Tb – tarnobrzeskie, To – toruńskie, Wa – warszawskie, Wb – wałbrzyskie, Wł – wrocławskie, Wr – wrocławskie, Za – zamojskie, ZG – zielonogórskie.

LITERATURA

1. Dubisz S., *Tytułem przedmowy – o seksie i seksualizmach* [w:] J. Lewinson, *Słownik seksualizmów polskich*, Warszawa 1999.
2. Grochowski M., *Słownik polskich przekleństw i wulgaryzmów*, Warszawa 2001.
3. Kaleta Z., *Teoria nazw własnych* [w:] *Polskie nazwy własne. Encyklopedia*, pod red. E. Rzetelskiej-Feleszko, Kraków 2005, s. 15–36.
4. Linde S. B., *Słownik języka polskiego*, t. I–VI, Warszawa 1807–1814.
5. Lipowski J., *Ewolucja nazwisk w południowej części Śląska Cieszyńskiego w czasach austriackich. Analiza słowotwórczo-statystyczna i graficzna*, Wrocław 2008.
6. *Polskie nazwy własne. Encyklopedia*, pod red. E. Rzetelskiej-Feleszko, Kraków 2005.
7. Rymut K., *Nazwiska* [w:] *Polskie nazwy własne. Encyklopedia*, pod red. E. Rzetelskiej-Feleszko, Kraków 2005, s. 143–160.

8. Rymut K., *Nazwiska Polaków. Słownik historyczno-etymologiczny*, t. I–II, Kraków 1999–2001.
9. Rymut K., *Słownik nazwisk współcześnie w Polsce używanych*, t. I–X, Kraków 1992–1994.
10. *Słownik etymologiczno-motywacyjny staropolskich nazw osobowych*, pod red. A. Cieślikowej, M. Malec i K. Rymuta, cz. 1: *Odapelatywne nazwy osobowe*, opr. A. Cieślikowa przy współudziale J. Szymowej i K. Rymuta, Kraków 2000, cz. 2: *Nazwy osobowe pochodzenia chrześcijańskiego*, opr. M. Malec, Kraków 1995, cz. 3: *Odmiejscowe nazwy osobowe*, opr. Z. Kaleta przy współudziale E. Supranowicz i J. Szymowej, Kraków 1997, cz. 4: *Nazwy osobowe pochodzące od etników*, opr. E. Supranowicz, Kraków 1997, cz. 5: *Nazwy osobowe pochodzenia niemieckiego*, opr. Z. Klimek, Kraków 1997, cz. 6: *Nazwy heraldyczne*, opr. M. Bobowska-Kowalska, Kraków 1995, cz. 7: *Suplement. Rozwiązanie licznych zagadek staropolskiej antroponimii*, pod red. A. Cieślikowej, Kraków 2002.
11. *Słownik łacińsko-polski*, opr. K. Kumaniecki, Warszawa 1975.
12. *Słownik języka polskiego*, pod red. J. Karłowicza, A. Kryńskiego, W. Niedźwiedzkiego, t. I–VIII, Warszawa 1900–1927.
13. *Słownik języka polskiego*, pod red. A. Zdanowicza, t. I–II, Wilno 1861.
14. *Słownik języka polskiego PAN*, pod red. W. Doroszewskiego, t. I–XI, Warszawa 1958–1969.
15. *Słownik języka polskiego PWN* <http://sjp.pwn.pl/>.
16. *Słownik polszczyzny XVI wieku*, pod red. M. R. Mayenowej, F. Peplowskiego, t. I–XXXIII: A – Przypytywać się, Wrocław 1966–1994, Warszawa 1995–2009.
17. *Słownik staropolski*, pod red. S. Urbańczyka, t. I–XI, Wrocław 1953–1990, Kraków 1991–2002.
18. Surma G., *Z problemów kształtowania się nazwisk polskich od XII do XX w. na przykładzie Opoczyńskiego* [w:] „Zeszyty Naukowe – Prace Językoznawcze”, 17–18, Gdańsk 1993, s. 235–240.
19. Tomczak L., *Słownik odapelatywnych nazwisk Polaków*, Wrocław 2003.

20. Wolnicz-Pawłowska E., *Problemy poprawności nazw. Polityka nazewnicza* [w:] *Polskie nazwy własne. Encyklopedia*, pod red. E. Rzetelskiej-Feleszko, Kraków 2005, s. 481–490.

FOOTNOTES

- ¹ K. Rymut, *Nazwiska* [w:] *Polskie nazwy własne. Encyklopedia*, pod red. E. Rzetelskiej-Feleszko, Kraków 2005, s. 154–155.
- ² *Słownik łacińsko-polski*, opr. K. Kumaniecki, Warszawa 1975, s. 335.
- ³ M. Grochowski, *Słownik polskich przekleństw i wulgaryzmów*, Warszawa 2001, s. 19.
- ⁴ S. Dubisz, *Tytułem przedmowy – o seksie i seksualizmach* [w:] J. Lewinson, *Słownik seksualizmów polskich*, Warszawa 1999, s. V.
- ⁵ J. Lipowski, *Ewolucja nazwisk w południowej części Śląska Cieszyńskiego w czasach austriackich. Analiza słowotwórczo-statystyczna i graficzna*, Wrocław 2008, s. 9. Zob. G. Surma, *Z problemów kształtowania się nazwisk polskich od XII do XX w. na przykładzie Opoczyńskiego* [w:] „Zeszyty Naukowe – Prace Językoznawcze”, 17–18, Gdańsk 1993, s. 236.
- ⁶ J. Lipowski, *Ewolucja nazwisk...*, dz. cyt., s. 10.
- ⁷ Z. Kaleta, *Teoria nazw własnych* [w:] *Polskie nazwy...*, dz. cyt., s. 25.
- ⁸ Z. Kaleta, *Teoria...*, dz. cyt., s. 25–27.
- ⁹ K. Rymut zaznacza, iż „w banku danych PESEL występują nazwiska z określeniem częstotliwości 0. Do tej grupy zaliczono osoby, o których w banku nie ma bliższych informacji (np. brak miejsca zamieszkania). Należą tu także osoby, które w 1990 r. już nie żyły” SNW I, s. VIII–IX.
- ¹⁰ Jako genetycznie obce odrzucam nazwisko *Minetti*.
- ¹¹ W SW brak hasła, pojawia się w definicjach synonimicznych.
- ¹² Por. np. *sodomczyk*, *sodomita* ‘pederasta, samcołożnik bierny (pathicus)’ SW VI 258.
- ¹³ Wartości procentowe zostały podane w przybliżeniu.
- ¹⁴ Jak podkreśla Ewa Wolnicz-Pawłowska: „większość Polaków nazwiska dziedziczy, jednak są przypadki odrzucenia tradycji rodzinnej i prawnej zmiany nazwiska z powodów społecznych, np. nazwisk uważanych za śmieszne lub pejoratywne (zwykle typu odapelatywnego) albo noszonych także przez osoby skompromitowane, nieakceptowane społecznie”. Zob. E. Wolnicz-Pawłowska, *Problemy poprawności nazw. Polityka nazewnicza* [w:] *Polskie nazwy własne. Encyklopedia*, pod red. E. Rzetelskiej-Feleszko, Kraków 2005, s. 482–483.